

GÖNYŰ KÖZSÉG

LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

Felülvizsgálat 2018.



Készítette:
VTK Innosystem Kft.

2018

A program készítésében részt vettek, az adatokat, információkat szolgáltatták:

Gönyű Község Önkormányzatának dolgozói

A dokumentumot készítette:

***Dr. Major Veronika
Környezetvédelmi szakértő***

[Ide írhatja a szöveget]

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	6
1 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS	8
1.1 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ÉRTELMEZÉSE.....	8
1.2 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ALAPELVEI	9
2 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS HELYI PROGRAMJA	11
2.1 A FENNTARTHATÓSÁG LOKÁLIS PROGRAMJÁNAK LÉNYEGE, JELENTŐSÉGE	11
2.2 AZ ÖNKORMÁNYZAT SZEREPE A LOCAL AGENDA 21 FOLYAMATÁBAN	11
3 HELYZETELEMZÉS FELÜLVIZSGÁLATA	13
3.1 NEMZETKÖZI KITEKINTÉS	13
3.2 A FENNTARTHATÓSÁG SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS HAZAI FOLYAMATOK.....	15
3.3 GÖNYŰ TELEPÜLÉS JELENLEGI HELYZETE.....	18
3.3.1 TÁRSADALMI FOLYAMATOK	18
3.3.1.1 Népesedési folyamatok	18
3.3.1.2 Szociális ellátás	19
3.3.1.3 Foglalkoztatás	21
3.3.1.4 Ipari és szolgáltató vállalkozások (iparszerkezet)	23
3.3.1.5 Oktatás	24
3.3.1.6 Egészségügy.....	27
3.3.1.7 Kultúra, társadalmi szervezetek jelenléte	27
3.3.2 Gönyű természeti környezete	29
3.3.2.1 A terület átfogó ökológiai adatai	31
3.3.3 Épített környezet	34
3.3.3.1 Jellemző településszerkezet.....	34
3.3.3.2 Nevezetességei	34
3.3.4 Környezetbiztonság.....	37
3.3.5 Gazdasági helyzetkép.....	39
3.3.6 Közlekedés	41
3.3.7 Közszolgáltatás	41
4. A FENNTARTHATÓSÁG HELYI PROGRAMJÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA	44
4.1. FÓRUMOK, PARTNERSÉGI KAPCSOLATOK.....	44
4.2. KÖZÖSSÉGKÖZPONTÚ PROBLÉMAELEMZÉS	44

4.3. KÖZÖSSÉGI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE.....	46
4.3.1. Idegenforgalom	46
4.3.2. Infrastruktúra	47
4.3.3. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése	47
4.3.4. A településfejlesztési politika célkitűzései	49
4.3.5. A településfejlesztés széles nyilvánossága.....	49
4.3.6. Felkészülés a pályázatokra.....	49
4.3.7. Településfejlesztési célok.....	49
4.3.8. Gondoskodás a szociális ellátásról.....	50
4.3.9. Gyermek és ifjúsági feladatok.....	50
4.3.10. Községi tér, közművelődés és sport támogatása.....	50
4.3.11. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak biztosítása	51
4.3.12. Környezeti nevelés, tudatformálás, társadalmi részvétel	52
4.3.13. Idegenforgalom	52
4.3.14. Mezőgazdaság	53
4.3.15. Gönyű község jövője a környezetvédelem nézőpontjából.	53
4.4. TÁRSADALMI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE.....	54
4.5. KÖRNYEZETI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE.....	55
4.6. GAZDASÁGI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE.....	57
5. INDIKÁTOROK ALKALMAZÁSA	59
6. VÉGREHAJTÁS, MONITORING	71
6.1. Végrehajtás.....	71
6.2. Monitoring	72
Melléklet:.....	72
Felhasznált irodalom	73

TÁBLÁZATJEGYZÉK

3-1. táblázat: A település lakónépesség és lakóingatlanok számának változása	18
3-2. táblázat: A település területnagysága és népsűrűsége	18
3-3. táblázat: A települést kiszolgáló közszolgáltatások.....	19
3-4. táblázat: Szociális helyzet a településen.....	24
3-5. táblázat: Hátrányos helyzetűek aránya	24
3-6. táblázat: Bölcsödei ellátás	24
3-7. táblázat: Óvodáztatás.....	25
3-8. táblázat: Iskola.....	25
3-9. táblázat: A gönyői ivóvíztermelő kutak adatai	30
3-10. táblázat: Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek..	32
4-1. táblázat: A SWOT elemzés eredménye	45
5-1. táblázat: Eredményindikátorok	59
5-2. táblázat: Eredményindikátorok nyomonkövetése	62
5-3. táblázat: Új Eredményindikátorok nyomonkövetése	67
6-1. táblázat: Társadalmi feladatok végrehajtása	71
6-2. táblázat: Környezeti feladatok végrehajtása	71
6-3. táblázat: Gazdasági feladatok végrehajtása.....	72

ÁBRAJEGYZÉK

3-1. ábra: Fenntartható fejlődési célok.....	17
3-2. ábra: Gönyű község közelében található NATURA 200 területek.....	32
3-3. ábra A lakosságvédelem módszerei.....	38

BEVEZETÉS

A környezet védelme érdekében tett első nagy volumenű nemzetközi együttműködésnek Stockholm adott helyett 1972-ben, az Emberi Környezet Konferencián. A konferencia résztvevői a Stockholmi Nyilatkozat keretében első ízben fogadták el hivatalosan, nemzetközi szinten az emberhez méltó környezethez való jogot. A nyilatkozatban a kormányok ünnepélyesen kötelezettséget vállaltak, hogy megóvják és jobbá teszik az ember környezetét a mai és a jövő nemzedékek számára.

Következő lépcsőfokként 1983 decemberében az ENSZ főtitkára az akkori norvég miniszterelnököt kérte fel, hogy alapítson és irányítson egy különleges és független bizottságot azzal a céllal, hogy tolmácsolja a főbb környezeti kihívásokat a világ népei számára, valamint állítson össze egy politikai cselekvést sürgető felhívást. Ez utóbbi eredménye lett az 1987-ben publikált, a köztudatba a világbizottság vezetője után csak Brundtland-jelentésnek nevezett, de hivatalosan a „Közös Jövőnk” címet viselő dokumentum. Ez a keletkezése óta sokat idézett jelentés fogalmazta meg egyebek mellett először a fenntartható fejlődés fogalmát:

„A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”.

A jelentés főbb megállapításai egy olyan fejlődési modellt vázoltak fel, mely a mennyiségi növekedést és a minőségi fejlődést egyaránt tartalmazza, s kimondja, hogy a gazdaság csak a környezet megőrzésével növekedhet. A fenntartható fejlődés három pillére, a környezet - gazdaság - társadalom egymással összefügg, a döntéseknél mindhármát figyelembe kell venni.

Az ENSZ 1992-ben Rio de Janeiróban megrendezett Környezet és Fejlődés Világkonferenciája előkészítéskor a „Közös Jövőnk” jelentés megállapításait vették alapul. A Riói konferencián fogadták el a fenntartható fejlődés átfogó programját "Feladatok a XXI. századra" (Agenda 21) címmel. A program „A helyi hatóságok kezdeményezése az Agenda 21 támogatására” című (28.) fejezete helyhatósági teendőként jelöli meg a „helyi Agenda 21” kidolgozását.

A fenntartható fejlődés helyi (lokális) programja (Local Agenda 21 – LA21) azt célozza, hogy a természet-gazdaság-társadalom hármásában úgy teremtsen meg helyi, kisregionális szinten az összhangot, hogy az a fenntarthatóság hosszú távú elveit szolgálja.¹

Hangsúlyozni kell, hogy az LA21 nem azonos a környezetvédelmi programmal, noha a nélkül az LA21 nem teljes. A fenntarthatóság lokális, kisregionális programja komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el az épített környezet, infrastrukturális rendszer, energiaellátás, közlekedés, hulladékkezelés, agrárium stb. jövő orientált alakítását.

Az Európai Unió fenntarthatósághoz kapcsolódó stratégiai elképzelései között kiemelt szerepet kap a kis települések népességmegtartó képességének javítása. A fenntartható, a környezettel harmonikus kapcsolatra építő életmód fontos eleme a környezettel konform gazdasági tevékenység és életmód támogatása, ami a városi – különösen a nagyvárosi – településformában nehezebben valósítható meg.¹

A vidék meghatározó településformája Magyarországon még napjainkban is a falu, ezért szükségszerűen adódik, hogy a nemzeti stratégiával összhangban helyhatósági szinten is meg kell kezdeni a fenntartható fejlődést garantáló programok kidolgozását. Ezt a tényt felismerve készítette el 2012-ben Gönyű Önkormányzata a település fenntartható fejlődését célzó helyi programját.

A LA21 felülvizsgálata során elemezzük, hogy a tervben megfogalmazott pontok, intézkedési tervek, feladatok továbbra is biztosítják-e a település jövőjét, életképességét.

2012-ben a „*Local Agenda 21*” elkészítésére vonatkozó útmutatókat is figyelembe véve készített kérdőív információt szolgáltatott a település környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szokásairól, igényeiről a lakosság városhoz való hozzáállásáról.

Az eredeti Program és a Felülvizsgálat során ugyanaz a kérdőív került kitöltésre 2012-ben és 2018-ban is, így a kérdőívek kiértékelésének összehasonlításával határoztuk meg a Program megvalósítási időszakában elért eredményeket, változásokat és a szükséges intézkedéseket.

Ennek lényege, hogy a kérdőívek által megismert adatokból, információkból olyan fenntarthatósági célokat fogalmazzunk meg, melyek elősegítik a „*Local Agenda 21*” 3 fő pillérének (társadalmi, gazdasági, környezeti), ezáltal a Fenntarthatósági Fejlődés javítását Gönyűn.

1 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

1.1 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ÉRTELMEZÉSE

A fenntartható fejlődés – mint már láthattuk - olyan fejlődés, amely biztosítani tudja a jelen szükségleteinek kielégítését, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációk lehetőségeit saját szükségleteik kielégítésére. A fenntartható fejlődés alapvető összetevője és üzenete a jövő nemzedékek szükséglet kielégítési jogának a mai generáció jogával azonos kezelése. Cél tehát a jövő generációk szükségleteinek tiszteletben tartása, méltányosság és igazságosság a jövő nemzedékek érdekeiben.¹

Egy kissé továbbfejlesztett definíció szerint a fenntartható fejlődés az emberi életminőség javulását jelenti úgy, hogy közben a támogató ökoszisztémák eltartóképességének határain belül maradunk.²

A fenntartható fejlődés a társadalom által értelmezett életminőség javulását szolgálja, amely nem szűkíthető le az anyagi jólétre, hanem magában foglalja a környezet minőségét, a demokratikus jogok érvényesülését, a természeti erőforrásokhoz valamint a társadalom nyújtotta szolgáltatásokhoz és intézményekhez való hozzáférést, a teljes testi, lelki egészséget, a szabadidőt, a biztonságot is. A társadalmi jólét a környezetminőség és a társadalmat alkotók életminőségének együttes megnyilvánulása.

A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel és a társadalmi igazságossággal, esélyegyenlőséggel.

A *természeti erőforrások* vonatkozásában ez azt jelenti, hogy hosszú távon a természeti környezet eltartó-képességével összhangban lehet csak a társadalom reális szükségleteinek a kielégítéséről gondoskodni; a környezet eltartó képessége egyben az igények kielégítésének korlátja is. Ennek megfelelően van szükség a természeti erőforrások fenntartható használatára, amelynek megvalósításához a társadalom környezet-tudatos és környezet-etikus magatartása szükséges. Ennek a megvalósulásához szükséges, hogy a jövő nemzedékének szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített környezettudatos nevelése a családban és az oktatás valamennyi területén nagyobb teret kapjon.

A *fenntarthatóság elvei* szerint élő társadalomban többek között érvényesül a szociális igazságosság, amelynek az alapja a lehetőségekhez való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása, és a társadalmi terhekből való közös részesedés; az életminőség folytonos javítására való törekvés. E cél elérése érdekében olyan erkölcsi normarendszert szükséges a társadalom tagjai felé közvetíteni, amely ezeket a folyamatokat támogatja, illetve elősegíti.

A méltányos életkörülmények, a megfelelő életminőség, jólét biztosítását kifejező célkitűzés mindenkire – a jövő nemzedékekre is – vonatkozik. A fenntartható fejlődés tehát elismeri és céljának tekinti az egymást követő nemzedékek megfelelő életminőséghez való egyenlő jogának biztosítását, s az ezzel összefüggésben álló köteleességek teljesítését.

A jelenlegi társadalmi-gazdasági folyamatok, illetve hatásaik jelentős részben ellentétesek a fenntartható fejlődés követelményeivel. E trendek ismeretében *elkerülhetetlen egy olyan fejlődési pályára való áttérés*, amely hosszú távon biztosítja a társadalmak és köztük a magyar társadalom fenntartható fejlődését. Ennek elérése nem lehetséges egy-egy ország, régió határain belül, hiszen egyetlen társadalom sem szigetelheti el magát tágabb természeti, társadalmi, gazdasági környezetétől. Az erősödő kölcsönhatások és kölcsönös függőségek miatt a társadalmak hosszú távú jövője közös.³

1.2 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ALAPELVEI

A fenntartható fejlődés alapelvei egyfelől a fenntartható fejlődéssel foglalkozó átfogó stratégia és a különböző ágazati, fejlesztési stratégiák közötti összhangjának biztosítását segítik elő, másfelől ezek általános útmutatót nyújtanak a stratégia prioritásainak, konkrétabb céljainak és feladatainak, valamint a végrehajtás kereteinek, eszközeinek egységes szellemű meghatározásához. Az alapelvek megfogalmazására, pontosítására és elfogadására a legmagasabb szinten került sor mind az ENSZ, mind az EU keretében. Az általánosan elfogadott elvek közül hazai fontosságuk miatt az alábbiakat emeljük ki:

A holisztikus megközelítés elve: A dolgokat egymással összefüggésben kell vizsgálni, mivel a rendszerek egymással szoros kölcsönhatásban állnak. Bármilyen beavatkozás tovagyűrűző hatásokat okoz esetleg távoli rendszerekben is. A helyi kihívásokra adandó válaszokhoz szükséges a tágabb környezet és a globális trendek ismerete.

A nemzedéken belüli és nemzedékek közötti szolidaritás elve: A fenntartható fejlődés érdekeinek középpontjában az emberek állnak. A jelen nemzedékek fejlődési és környezeti szükségleteit úgy kell kielégíteni, hogy ne veszélyeztessük a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék saját szükségleteiket.

Társadalmi igazságosság elve: El kell ismerni mindenki jogát a méltó életfeltételekhez, mindenki számára biztosítani kell az alapvető emberi jogokat. Mindenki azonos eséllyel szerezhesse meg azokat az ismereteket, tudást és készségeket, amelyek birtokában a társadalom teljes értékű tagjává válhat.

Tartamosság elve: Az erőforrások tartamos kezelése, figyelembe veszi a környezet eltartóképességének korlátait; az erőforrások körültekintő és takarékos használata által megőrzi a jövőbeli fejlődéshez szükséges forrásokat. A biológiai sokféleség is természeti erőforrás, védelmét kiemelten fontosnak tartjuk.

Integráció elve. A szakpolitikák, tervek, programok, stratégiák kidolgozása, értékelése és végrehajtása során a gazdasági, a szociális és a környezeti szempontokat, azok összefüggéseit is egyaránt figyelembe kell venni annak érdekében, hogy azok kölcsönösen erősítsék egymást. A helyi, regionális és nemzeti szintű tevékenységeket is össze kell hangolni.

Helyi erőforrások hasznosításának elve: Törekedni kell a közösségek szükségleteinek helyi szinten, helyi erőforrásokból történő kielégítésére. Őrizzük meg a helyi sajátosságokat, azok sokszínűségét. Fontos feladat az épített környezet megóvása és a kulturális örökség megőrzése, fenntartható módon történő hasznosítása is.

Társadalmi részvétel elve: Mindenki számára biztosítani kell a megfelelő hozzáférést a társadalmi-gazdasági közéletre, a döntéshozatali folyamatokra, a környezetre vonatkozó információkhoz. Javítani kell a fenntartható fejlődéssel, annak társadalmi-gazdasági és környezeti vonatkozásaival, a fenntarthatóbb megoldásokkal kapcsolatos tájékozottságot. Erősíteni kell az állampolgárok döntéshozatalban való részvételét.

Társadalmi felelősségvállalás elve: A fenntartható fejlődés, a magasabb életminőség elérése érdekében csökkenteni kell, illetve ki kell küszöbölni a termelés és a fogyasztás nem fenntartható módjait. Erősíteni kell a vállalkozások társadalmi felelősségvállalását, a magán- és a közszféra közötti együttműködést.

Elővigyázatosság és megelőzés elve: Az elővigyázatos megközelítés azt jelenti, hogy ha súlyos vagy visszafordíthatatlan kár lehetősége merül fel, a teljes tudományos bizonyosság hiánya nem használható fel indokként a környezetromlást vagy az emberi egészség veszélyeztetését megakadályozó, hatékony intézkedések elhalasztására, azaz a veszély mértékét figyelembe véve cselekedni kell. Az emberi tevékenységeket ennek az elővigyázatossági elvnek a figyelembevételével kell tervezni és végrehajtani, illetve meg kell előzni, – s ahol ez nem lehetséges – mérsékelni kell a természeti rendszereket és az emberi egészséget veszélyeztető környezetkárosító, környezetszennyező tevékenységeket, illetve lehetőség szerint helyreállítani a károkat.

A szennyező fizet elv: Az áraknak tükrözniük kell a fogyasztással és termeléssel kapcsolatos tevékenységeket, illetve hatásaik valós költségeit a társadalom számára, beleértve a természeti erőforrások használatának költségeit. A környezetkárosító, környezetszennyező tevékenységeket folytatónak meg kell fizetniük az emberi egészségben vagy a környezetben okozott károkat.³

A stabilitás és a sokféleség megőrzésének az elve : A fenntarthatóság és a stabil rendszer záloga a sokféleség. A szocialista gazdaság kollapszusa ékesen bizonyította, hogy milyen sérülékeny az a gazdaság, amely csak a nehézipar egyeduralmára épít, amelynek kicsi a termék diverzitása, amely centralizál, és amely homogén. Vagyis a gazdaság stabilitását is a sok lábbon való állás jelenti. Igaz ez a természetre is, amelynek a stabilitását a magas fokú biológiai változatosság jelenti. A sokféleség társadalmi vonatkozása a kulturális diverzitás. Minden olyan törekvés, amely megszüntet vagy erőszakosan beolvaszt kultúrákat, megpróbál egyformaságot teremteni, elszegényíti az emberiséget és a jövőt. A különböző kultúrák sokfélesége, a természetes rendszerek sokfélesége, az élőlények sokfélesége, a nézetek és vélemények sokfélesége mind-mind egy kiegyensúlyozott, távlatokban is fennálló fejlődés lehetősége.⁵

2 A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS HELYI PROGRAMJA

2.1 A FENNTARTHATÓSÁG LOKÁLIS PROGRAMJÁNAK LÉNYEGE, JELENTŐSÉGE

A fenntarthatóság céljainak megvalósításában komoly szerepe van a helyi (lokális), kisregionális szinteknek. Ezt felismerve jut érvényre az az Európai Unió szubszidiaritás elve és ennek szellemében kerülnek kidolgozásra a fenntarthatóság lokális programjai.¹

Csak úgy valósulhat meg a fenntartható fejlődés, ha a globális hosszú távú célok megvalósítását elvisszük az egyének, háztartások, vállalatok, szakpolitikák szintjére.¹

A Local Agenda 21 alapvető célja: az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával olyan program kidolgozása és megvalósítása, amely a fenntartható fejlődés elvére épül.⁶

A „Local Agenda 21”:

- jól összpontosított politika, ami integrálja az egyes szektorok „környezet es fejlődés” típusú problémáit, tervezési céljait es értékeit, döntéshozását es végrehajtási mechanizmusát;
- elkötelezett a helyi problémák felismerése es megoldása mellett, mindezt szélesebb ökológiai-, regionális es megnyújtott időkeretben (legalább 3 generáció) végezve; a környezeti hatásokat tudatosan összefüggésbe hozza a mögöttes gazdasági es politikai nyomásokkal (amelyek rendszerint politikai döntésekből, döntések hiányából es a piac működési elégtelenségéből fakadnak);
- a helyi jellegű kérdések, ügyek, döntések es intézkedések es a globális hatások között próbálja az összefüggéseket megtalálni, legyen az környezeti vagy globális szolidaritási/méltányossági vetület;
- a közösség közreműködését erőteljesen próbálja motiválni. Az átlag polgárokat es a fő érdekcsoportokat igyekszik bevonni a „környezet es fejlődés” típusú ügyek tervezési es megvalósítási folyamatába.⁶

2.2 AZ ÖNKORMÁNYZAT SZEREPE A LOCAL AGENDA 21 FOLYAMATÁBAN

Mivel az Agenda 21 által felvetett problémák es megoldások közül sok gyökerezik a helyi tevékenységekben, ezért a helyi hatóságok részvétele es közreműködése meghatározó tényezők megvalósításban. A helyi hatóságok építik ki es tartják fenn a gazdasági, társadalmi es környezeti infrastruktúrát, felügyelik a tervezési folyamatokat, helyi szintű környezeti politikát es szabályozást hoznak, létre, es segítenek a nemzeti es alacsonyabb szintű környezetpolitika, megvalósításában. Mivel a helyi kormányzás kapcsolódik legközvetlenebbül az emberekhez, alapvető

szerepet játszik az oktatásban, az emberek mozgósításában és fogékonyá tételében a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében.

Az önkormányzatok szerepét a fenntarthatóság helyi programjainak kidolgozásában és megvalósításában a következők indokolják:

- A helyi közösségekhez közelebb vannak, könnyebben elérhetők, mint a központi kormányzat vagy a nemzetközi szervezetek, így érzékenyebbek a helyi problémákra
- Sok helyen bizonyos fokú szabadságot kapnak gazdasági jellegű döntések meghozatalához.
- hivatalos és strukturált kapcsolatot teremtenek a helyi közösségek és a központi kormányzat és/vagy más települések lakossága között.

Az önkormányzatok tevékenységei közül kiemelendők az alábbi funkciók:

- Információszolgáltatás
- Kapcsolatszervezés, hálózatműködtetés
- Lobbizó és az általános megegyezést segítő fél
- Kiterjedt szolgáltató rendszer működtetése
- Az erőforrások felhasználása
- A piacbefolyásolás
- Példakép más szervezetek számára.

3 HELYZETELEMZÉS FELÜLVIZSGÁLATA

3.1 NEMZETKÖZI KITEKINTÉS

Nemzetközi folyamatok és a nemzetközi együttműködés

A globális, regionális, hazai társadalmi, környezeti és gazdasági folyamatok figyelembevétele kiemelten fontos a program elkészítésekor, hiszen a térségi, helyi helyzet sok esetben a nagyléptékű trendeken, folyamatokon keresztül értelmezhető, továbbá a fenntartható fejlődés elérése érdekében teendő erőfeszítések nem függetleníthetők a külső feltételrendszer alakulásától.

A világ népessége 2050-re elérheti a kilencmilliárdos nagyságot, annak ellenére, hogy a népességnövekedés üteme fokozatosan csökkent az utóbbi évtizedekben. Ez a növekedés újabb társadalmi és – főként a növekvő fogyasztásnak köszönhetően – környezeti feszültségek forrása lesz.

A fejlett országokban csökken a születésszám és nő az élettartam, ezért a népesség elöregszik. A demográfiai egyensúlyt a bevándorlás növelése javíthatja, ám ez újabb feszültségek előidézője is lehet. Az élet azon aktív szakasza, melyet az egyén a munkaerőpiacon tölt, kitolódik.

Globális léptékben folyamatosan növekszik a környezet terhelése: a nem megújuló természeti erőforrások kiaknázása, egyes megújulásra képes erőforrások nem fenntartható (túl)használata, a területhasználat és a környezetszennyezés. Mindennek következtében a földi környezet egyensúlya, eltartó képessége már most veszélyben van.

A globális éghajlatváltozás veszélye gyorsan növekszik, ami az átlagos hőmérsékleti és csapadék viszonyok jelentős megváltozását, a szélsőséges környezeti jelenségek, hatások növekedését eredményezheti. A Föld felszíni átlagos hőmérséklete lassan – de nem egyenletesen - növekedett az elmúlt másfél évszázadban, s ugyancsak lassú emelkedést mutat az óceánok vízszintje. A globális éghajlatváltozás növekvő kockázatát elsősorban az emberi tevékenységek – mindenekelőtt a fosszilis tüzelőanyagok elégetése – következtében a légkörbe jutó többlet szén-dioxid idézi elő.

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok.

Nemzetközi együttműködés az ENSZ égisze alatt

A fenntartható fejlődés az 1980-as évek óta a nemzetközi együttműködés jelentős kérdésévé vált. Az e kérdéssel foglalkozó ENSZ-bizottság 1987. évi „Közös jövőnk” című jelentése, illetve az azt elfogadó ENSZ közgyűlési határozat nyomán magas szintű világkonferenciát tartottak 1992-ben (Riói „Föld Csúcstalálkozó”). A Riói konferencián – figyelembe véve, hogy az egymással szoros kölcsönhatásban álló,

globális szintű társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok hosszabb távon veszélyeztetik a társadalmak fejlődését – elfogadták a fenntartható fejlődés alapelveit és átfogó nemzetközi programját „Feladatok a XXI. századra” címmel. A világkonferenciát követően 1993-ban alakult meg az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága az ENSZ program végrehajtásának koordinálására. A Bizottság rendszeresen áttekinti a fenntarthatóság területein a világ helyzetét, az elért eredményeket, illetve az akadályozó tényezőket és ajánlásokat dolgoz ki a nemzetközi fórumokon elfogadott célok elérése érdekében.

Ezt követően nagyjelentőségű programokat és megállapodásokat hagytak jóvá magas szintű nemzetközi fórumokon olyan kapcsolódó problémakörökben, mint a szociális fejlődés, a népesedés, az élelmezés, az emberi jogok, az éghajlatváltozás, a tartamos erdőgazdálkodás, a biológiai sokféleség, a világkereskedelem, a fejlesztések és az azokhoz kapcsolódó támogatások. A Millenniumi Fejlesztési Célokat meghatározó 2000. évi ENSZ Millenniumi Ülésszalon az állam- és kormányfők határoztak a szegénység leküzdése, a fejlődő államok felzárkózása érdekében szükséges legfontosabb lépésekről. A 2002-ben megrendezett Fenntartható Fejlődési Világtalálkozó összefoglalta, egységes keretbe foglalta a szerteágazó programokat és célokat egy átfogó végrehajtási tervben, s megerősítette a politikai akaratot a fenntartható fejlődés elérésére.

Az Európai Unió és a fenntartható fejlődés

Az Európai Unió alapokmánya szerint a fenntartható fejlődés az EU alapvető célkitűzése. Az Európai Tanács 2001-ben Göteborgban fogadta el az EU első fenntartható fejlődési stratégiáját, amely az EU gazdasági fejlődésre, társadalmi jólétre és környezetvédelemre vonatkozó komplex, hosszú távú feladatait tartalmazta. Az Európai Tanács a fenntartható fejlődést meghatározó alapelvekről 2005 júniusában nyilatkozatot fogadott el, amely szerint az EU elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett. A nyilatkozat szerint szabadságon, demokrácián, az alapvető jogok tiszteletén alapuló társadalmat épít, amely támogatja az esélyegyenlőséget és a nemzedékek közötti szolidaritást.

Az Európai Tanács 2006. június 16-án elfogadta az EU megújított Fenntartható Fejlődési Stratégiáját. Az EU-stratégia a fent említett nyilatkozatban megfogalmazott célkitűzésekből és irányelveiből indul ki. Ez a Lisszaboni Stratégia fontos hozzájárulást valósít meg a fenntartható fejlődés átfogó célkitűzésének eléréséhez azáltal, hogy intézkedéseivel elsősorban a versenyképesség erősítését, a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést célozza.

A megújított EU Stratégiának való megfeleléshez – az összhang érdekében – egy valamennyi közösségi stratégiát és szakpolitikát érintő strukturális reform szükséges, melyben mindezeket a fenntartható fejlődés alapelveinek megfelelően alakítják át.

Az EU-stratégiában nevesített fő kihívások: éghajlatváltozás és tiszta energia; fenntartható közlekedés; fenntartható termelési és fogyasztói szokások; természeti erőforrásokkal való gazdálkodás; népegészségügy; társadalmi befogadás, demográfia és migráció; a szegénységgel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos globális kihívások.³

3.2 A FENNTARTHATÓSÁG SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS HAZAI FOLYAMATOK

Az Európai Unió 2006. június 16-i csúcstalálkozóján elfogadott, megújított Fenntartható Fejlődési Stratégia 2007 júniusáig írta elő a tagállamok számára Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiák, illetve az azokhoz kapcsolódó kétéves Cselekvési tervek elkészítését. A Magyar Kormány ebbéli kötelezettségének 2007. június 29-én tett eleget. A fenntartható fejlődés hazai stratégiája a prioritásokat 10 témakörben foglalta össze (pl. fenntartható környezethasználat, -energiahasználat, - gazdasági folyamatok, egészségmegőrzés, egészséges életmód stb.).

A stratégia legfontosabb cselekvési területei

A közigazgatás fejlesztése - a közigazgatás szolgáltató-típusú, költség-hatékony, a szubszidiaritás elvére épülő átalakítása támogatja a fenntarthatóság céljait; ennek érdekében az átalakítás során tekintettel kell lenni a fenntarthatóság alapelveire, szempontjaira is, valamint arra, hogy a fejlesztési folyamat hatékonyan biztosítsa a közpolitikák között a fenntarthatóság érdekeit szolgáló összhangot mind tervezésük, mind végrehajtásuk során.

A fenntarthatóságra vonatkozó tudományos kutatások eredményeinek be kell épülnie a közpolitika-alkotás folyamatába, annak eredményessé és számon kérhetővé tétele érdekében. Ehhez kapcsolódóan kiemelten fontos a közigazgatási szakapparátus, a döntéshozók és a tudományos szféra közötti párbeszéd fórumainak megteremtése.

A jogszabályi környezet fejlesztése – a fenntarthatóságot támogató, meglévő szabályok érvényesülése és a fenntarthatóság feltételeit támogató új jogszabályok kidolgozása és bevezetése érdekében tovább kell finomítani, és fejleszteni kell a hazai jogi kereteket.

A fenntarthatóság érvényesítése a törvényalkotási folyamatban, a törvények végrehajtásában, a kormányzati politika aktívabbá tételében, valamint az önkormányzati tevékenységet és a közintézményeket érintően - a fenntarthatóság érvényesítését szolgáló lépéseket szükséges meghatározni a törvényalkotási folyamatban és a törvények végrehajtásában, a kormányzati politika aktívabbá tételében, valamint az önkormányzati tevékenységet és a közintézményeket érintően. Ennek lehetséges elemei:

- (a) meg kell vizsgálni egy fenntartható fejlődéssel foglalkozó testület létrehozásának lehetőségét, amelynek tagjai az állami szervezetek, a központi kormányzat, illetve a helyi önkormányzatokat képviselő intézmények delegáltjai mellett, a gazdasági élet, a civil szféra, a tudományos élet és más érdekcsoportok képviselői is.

- (b) a fenntartható fejlődési stratégiák interszektorális szemléletű, hosszú távú, stratégiai tervezési keretdokumentumok, melyekben a három kiemelt fejlesztési dimenzió (a környezeti, társadalmi és gazdasági) egyensúlyban, összhangban való fejlesztésére kell törekedni – ennek megfelelően a tervezés, a végrehajtás és a folyamatos felülvizsgálat, illetőleg a fenntarthatósághoz kapcsolódó egyéb tagállami feladatok koordinációjára meg kell vizsgálni a Kormányzaton belül egy, az ágazati rendszert horizontálisan összekötő, a fenntarthatósági szempontok

érvényesülését támogató Fenntartható Fejlődés Stratégiai és Koordinációs Központ kialakításának indokoltságát és lehetőségét;

- (c) az Országgyűlés Bizottságainak munkája során törekedni kell a Stratégiában lefektetett keretek és alapelvek figyelembevételére;
- (d) a törvény-előkészítés folyamatában az előterjesztésekhez kapcsolódó társadalmi, gazdasági, valamint környezeti hatások külön-külön történő bemutatása mellett törekedni kell az e hatások közötti lényeges összefüggések, kölcsönhatások világos bemutatására is;
- (e) a „Jövő nemzedékek” ombudsmanja intézményének létrehozása – annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek érdekeinek védelme minél hangsúlyosabban megjeleníthető, és érvényesíthető legyen a döntéshozatal során;
- (f) a közintézmények (pl.: iskolák stb.) szerepvállalásának támogatása a stratégia végrehajtásában és a szükséges szemléletváltás elősegítésében.

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

A világ vezetői 2015 szeptemberében New York-ban egy történelmi ENSZ-csúcstalálkozón elkötelezték magukat amellett, hogy véget vetnek a szegénységnek, megküzdjenek a klímaváltozással és harcolnak az igazságtalanság ellen. A 2030-as fenntartható fejlődési keretrendszer egy jobb jövőt kínál bolygónk egészének és emberek milliárdjainak világszerte.

A 193 ország által egyhangúlag elfogadott 17 fenntartható fejlődési cél (SDG-k) a fejlődés új egyetemes mércéjét állította fel annak biztosításával, hogy senkit sem hagynak magára. Az SDG-k mögött álló célkitűzések és indikátorok egy viszonyítási alapot jelentenek az előrehaladás sikerességének méréséhez.

A 2030-as fenntartható fejlődési keretrendszer egyetemes és oszthatatlan, valamint mind a fejlődő, mind a fejlett országokat cselekvésre szólítja fel, ahogyan az embereket is, hogy véget vessenek a szegénységnek, kezeljék az egyenlőtlenségeket és megbirkózzanak a klímaváltozással 2030-ig.



3-1. ábra: Fenntartható fejlődési célok

3.3 GÖNYŰ TELEPÜLÉS JELENLEGI HELYZETE

3.3.1 TÁRSADALMI FOLYAMATOK

3.3.1.1 Népesedési folyamatok

A település lakosság száma a népesség-nyilvántartás 2018. évi statisztikai adatai szerint 3.178 fő. Az elmúlt évek hasonló adatait figyelembe véve (ld. 3. -1. táblázat) elmondható, hogy a település lakosság-száma stagnálást mutat. A község lakásállományát hosszú távon növekvőnek tekinthetjük.

3-1. táblázat: A település lakónépesség és lakóingatlanok számának változása

Év	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lakónépesség száma (fő)	3233	3256	3277	3280	3269	3250
Lakások (db)	1141	1143	1147	1148	1152	1159

3-2. táblázat: A település területnagysága és népsűrűsége

Területnagyság (hektár) Gönyű (2017.)	Népsűrűség (fő/km ²)
2163	140

3.3.1.2 Szociális ellátás

A település az alábbi szociális ellátásokat közvetlenül biztosítja:

- szociális étkeztetés (napi egyszeri meleg étkeztetés, jelenleg 36 rászoruló veszi igénybe);
- 22 idős ember nappali ellátását biztosítják
- házi segítségnyújtás (idős korúak, fogyatékkal élők, egészségi állapotuk miatt ellátásra szorulóknak számára, jelenleg 17-en veszik igénybe). – Ezek a szociális szolgáltatások jövedelemtől függő térítési díj ellenében vehetők igénybe.

Szakosított szociális ellátás a településen nincs.

Pénzbeli ellátások

A pénzbeli ellátásokban részesülők száma nem jelentős a településen. Az előző évekhez képest érzékelhetően csökkent a szociális támogatást igénylők száma.

2018-ban: 1 fő lakásfenntartási támogatást kap, 5 fő rendszeres gyógyszerköltség támogatást. Rendkívüli települési támogatást 2017-ben 6 fő kapott. 2018-ban pedig 2 fő. Temetési segélyt a 2017 évben 4 fő kapott. 2018-ban: 1 fő.

3-3. táblázat: A települést kiszolgáló közszolgáltatások

Közszolgáltatások	Helyben	Más településen, éspedig... (km)	Helyben, más településről kijáró szakember(ek). Havonta hány alkalom?	A szolgáltatás ellátatlan
KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYI FELADATOK				
Óvodai nevelés	X			
Általános iskolai oktatás 1-4.	X			
Általános iskolai oktatás 5-8.	X			
Alapfokú művészetoktatás	X		folyamatosan	
KÖZOKTATÁSI SZAKSZOLGÁLATI FELADATOK				
Gyógypedagógiai tanácsadás	X		havi 1-2 alkalom	
Korai fejlesztés és gondozás	X			
Fejlesztő felkészítés	X			
Nevelési tanácsadás		Győr 17 km		
Logopédiai ellátás	X		kéthetente	
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	X		Minden év november december	

Gyógytestnevelés		Győr 17 km		
GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK				
Gyermekjóléti szolgáltatás	X			
Bölcsőde	X			
Családi napközi		Győr 17 km		
Iskolai napközi	X			
Házi gyermekfelügyelet		nincs		x
GYERMEKJÓLÉTI SZAKELLÁTÁSOK				
Családok átmeneti otthona		Győr 17 km		

A szolgáltatásnyújtás fenntartói/szervezeti háttere

A lakosság által igénybe vehető, közoktatáshoz kapcsolódó közszolgáltatások szervezeti, fenntartói háttere igen sokszínű.

A feladatellátás jelentős mértékben az önkormányzat saját fenntartású intézményei által történik. Ezek a következők:

- bölcsőde
- óvodai nevelés,

Az általános iskolai nevelés a Klebelsberg Központ hatásköre:

- általános iskolai oktatás,
- iskolai napközi,
- fejlesztő felkészítés,
- korai fejlesztés és gondozás
- alapfokú művészetoktatás

Többcélú kistérségi társulási formában kerül lefedésre:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- logopédiai ellátás,
- gyógypedagógiai tanácsadás,
- nevelési tanácsadás,
- pszichológiai tanácsadás

A megyei önkormányzat intézményei látják el az alábbi feladatokat:

- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- gyógytestnevelés,
- családi napközi,
- családok átmeneti otthona,

A gyermekeket tekintve az elvándorlás-bevándorlás aránya a településen pozitív. Bevándorlás van, az elvándorlás mértéke alacsony.

3.3.1.3 Foglalkoztatás

A településen az alábbi vállalkozások kínálnak munkalehetőséget:

- Ablak-Palota Bt.
- Anker Étterem és Panzió
- Bakonyi Edina egyéni vállalkozó
- Csefő és Társa Kft. - Leier Business Hotel
- Doniter-Trans Kft.
- Eon Erőmű
- Epsilon-Trans Kft.
- Fehér Holló Pizzéria (Tel.: 06-96/600-973)
- Hajóskert Vendégház és Vendéglő
- Horgászat (Timár Mix)
- Ipari Park
- Kikötő
- Leier Hungária Kft.
- Mercanta Hungária Kft.
- MKOptimus Kft. (Fordítás, tolmácsolás, oktatás: angol és német nyelven)
- Nagy Kályhás & Kerámiás Kft.
- Profil-Stones Betonárugyártó Bt.
- Ro-Im Alpin technika Kft.
- Szi-Ke Cargo Kft.
- Wiesbauer-Dunahús Kft.

Az 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet alapján a telepekről vezetett nyilvántartás

- Leier Hungária Kft.
 - 26.61 építési betontermék gyártás 90.02 hulladékgyűjtés és kezelés
- TEZOL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
 - 50.20.03 gépjárműjavítás (gumiszerelés)
- Kanyicska András
 - 26.70 kőmegmunkálás
- Uram János 4682525-128
 - 18.22 felsőruházat gyártása
- Póda Imre
 - 50.20 gépjárműjavítás
 - ProfilStones Bt.
 - 26.61 építési betontermék gyártás 26.66 egyéb beton,cementtermék gyártás
- Jagodics Róbert
 - 0.20 gépjármű javítás
- PEBA-CAR Kft.
 - 50.20 gépjármű javítás
- Szentiváni Ipari és Mezőgazdasági Kft.
 - 17.40 konfekció textil gyártása 17.30 textil kikészítés 17.60 kötött,hurkolt kelme gyártás 63.12 tárolás, raktározás

- Kör-Trans Bt.
 - 63.12 tárolás, raktározás
- Maperg ExportImport Kft.
 - 28.52 fémmegmunkálás 28.11 fémszerkezet gyártása
 - 28.51 fémfelület kezelése 28.74 kötőelem, csavar gyártása
 - 29.14 csapágy, erőátviteli elem gyártása 29.22 emelő-, anyagmozgató gép gyártása
- Vargáné Papp Éva
 - 18.22.01 felsőruházat gyártás (szabó)
- Bérlet Győr-Szol Zrt.
 - Veszélyes és nem veszélyes hulladékok gyűjtése
- Máté Cecília 66468389-128
 - Felsőruházat

Bejelentéshez kötött kereskedelmi tevékenység nyilvántartása 2009. évi LXXVI. tv. 26.§ és 210/2009.(IX.29.) Korm. rendelet 6.§ (1) bek. Alapján

- Mercanta Hungaria Kft.
 - Csomagküldő kereskedelem
- EURO-CLEAR Kft.
 - Víz tisztító berendezések nagyker.
 - Horváth Attila
 - Vásár, piac Használt ruha
- Kolozsvári Gábor
 - Üzleten kívüli keresk. Egyéb élelmiszer
- Adyk Bt.
 - „Sarki Kuckó” üzlet
- Szőke Istvánné
 - „Masni” vegyeskereskedés
- Ódor és Ki-Kor Kft.
 - „Tódor” Bolt
- Ungerhofer Sándor
 - Törpe ABC
- Kocsisné Makai Tünde
 - Manó Bolt
- Gede Edit
 - Virágüzlet
- Jancsó András
 - Horgász Büfé
- Bagi Kálmánné
 - Margaréta Betér

3.3.1.4 Ipari és szolgáltató vállalkozások (iparszerkezet)

A gazdaság szerkezetében a domináns terület az ipar. Településen a legnagyobb vállalat az Eon Erőmű, mely környezeti terhelés szempontjából a jelentősebb tevékenységek közé tartozik.

3-4. táblázat: Szociális helyzet a településen

		fő
Munkanélküliek száma a településen		70
Ebből tartósan munkanélküli		42
Hány háztartás kap rendszeres szociális segítyt?		5
Hányan kapnak rendszeres szociális segítyt?		5
Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt?		43
ebből	Azon gyermekek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	0
	Azon gyermekek száma, akinek szülei nem nyilatkoztak	43

A településen a munkanélküliség nem jelentős. A 70 fő munkanélküli közel 60 %-a tartós munkanélküli. Jelenleg 2 család igényel rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, mint támogatást.

3-5. táblázat: Hátrányos helyzetűek aránya

Külterületen élők száma:		összesen
		30 fő
ebből	3-5 éves gyermekek száma	1
	ebből óvodába jár	1
	általános iskolás tanulók száma	0

3.3.1.5 Oktatás

A településen a bölcsődei ellátásra kiépített.

3-6. táblázat: Bölcsődei ellátás

Bölcsődei intézmények száma	1
Bölcsődei férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	26
Bölcsődébe beíratott gyermekek száma	21
Bölcsődébe beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	0
Bölcsődébe beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0

3-7. táblázat: Óvodáztatás

Óvodai intézmények száma	1
Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1
Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	125
Óvodába beíratott gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	100
Óvodába beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma	16
Óvodába beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0
Az óvodába be nem íratott 3. életévüket betöltött gyermekek száma	-
Az óvodába be nem íratott 3 életévüket betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0
Gyógypedagógiai nevelésben részesülő óvodás gyermekek száma (integráltan neveltek nélkül)	-
Az óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	4

A településen jelenleg biztosított az óvodáskorú gyermekek elhelyezése, valamennyi jelentkező felvételt nyer. A beíratott gyermekek száma nem haladja meg a férőhelyek számát. Egy intézményben és 4 csoportban történik az óvodai nevelés 6:00-18:00 közötti nyitva tartással.

A hátrányos helyzetű gyerekek aránya 16 %, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya 0 %.

Gyógypedagógiai nevelésben jelenleg nem részesül óvodáskorú gyermek. A személyi feltételek adottak az óvodában.

3-8. táblázat: Iskola

Általános iskolai intézmények száma:	1
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	1
Általános iskolai osztálytermek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	14
Az általános iskolai osztályok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	14
Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással és magántanulókkal együtt)	232
Általános iskolai magántanulók száma	-

Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók száma	17
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolai tanulók száma (integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül)	-
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	18
Halmazottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma	0
Általános iskolában tanuló első évfolyamosok száma (gyógypedagógiai előkészítő osztályok tanulóival együtt)	40
8. évfolyamosok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	32
A napközis tanulók száma az általános iskolákban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	79
Átmeneti és tartós állami nevelésbe vettek száma	1

A településen jelenleg biztosítva van az általános iskolai korú gyermekek elhelyezése. Az általános iskolai férőhelyek száma meghaladja az iskolába beíratott gyermekek számát.

A sajátos nevelési igényű tanulók száma (17 fő) és aránya (7 %), ami pontosan megfelel az országos átlagnak (7%).

A település, illetve az intézmények szakember-ellátottsága jó. A személyi feltételek adottak a bölcsődében, az óvodában és az iskolában.

3.3.1.6 Egészségügy

Gönyű egészségügyi alapszolgáltatása a egy felnőtt háziorvosi és egy fogorvosi praxis, valamint védőnői szolgálat. Együttesen ellátják az oktatási intézmények egészségügyi feladatait is. Szak- és fekvőbeteg ellátásra a közeli Győr város rendelőintézetében és a győri kórházában van lehetőség, az orvosi ügyeletet a környező települések közösen oldják meg.

3.3.1.7 Kultúra, társadalmi szervezetek jelenléte

Civil szervezetek

A településen a civil szervezetek jelenléte jelentős, és egyre növekvő mértékű.

Helyi civil szervezetek:

Gönyűért Egyesület
Gönyűi Lövészklub Közhasznú Sportegyesület
Gönyűi Nyugdíjas Klub
Gönyűi Sportegyesület

- Gönyű SE Labdarúgó Szakosztály
- Gönyű SE Sakk Szakosztály
- Gönyű SE Kosárlabda Szakosztály

Gönyűi Polgárőr Egyesület
Hajós múzeum
Honismereti Egylet
Horgász Egyesület
Vöröskereszt Helyi Szervezete

Helyi alapítványok:

GYERMEKEINKÉRT, A JÖVŐÉRT Alapítvány
Tanulóinkért Alapítvány

Térségi civil szervezetek, civil kezdeményezések

A győri kistérségben több környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezet működik (habár egyik sem az érintett két településen székel), közülük a legismertebb a győri központú REFLEX Környezetvédő Egyesület. Az egyesületet 1987-ben alapították, tagjai közül többen a hivatalos környezetvédelmi hatóságnál, a helyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságnál szereztek tapasztalatokat. Az egyesület tevékenysége főleg a légszennyezés, a közlekedés, kommunális hulladék, környezet-politikai szabályozás és ifjúsági környezeti nevelés témakörére koncentrálódik. A Reflex hívta életre és koordinálja a Nyugat-dunántúli Regionális Környezetvédelmi Fórumot, mely a régióban működő zöld szervezeteket, hatóságokat, intézményeket igyekszik együttműködésre szólítani. Az egyesület élénk nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik és több hosszú távú programban is részt vesz, pl.: a Dunai Nemzeti Park.

Másik, szintén győri székhellyel működő egyesület a Győri Civil Kontroll Egyesület, melynek fő tevékenységi köre a természet- és környezetvédelem, kiemelten a Győr-közeli védett területek, így a Mosoni-Duna és egyéb védett folyószakaszok és szigetek védelme.

Duna-Kör (Győri szervezete)-nek célja a bioszféra és a társadalom együttélési lehetőségeinek feltárása, valamint ennek megvalósítása egy fenntartható világ elérésnek érdekében.

Közművelődés

A könyvtár könyvvállománya jelenleg 665 darab. Rendelkezésre áll még Internet használat, 6 db. számítógéppel. A Faluházban rendszeres foglalkozásokat tart a Nyugdíjas klub, a Polgárőrség. Szerveznek még német alap-, és angol középfokú nyelvtanfolyamokat, valamint rendszeresen indul KRESZ-tanfolyam, és fűzőklub várja az érdeklődőket. Heti rendszerességgel tartanak ovitorna és zeneovi foglalkozásokat az óvodásoknak. Az év folyamán 4 alkalommal rendeztek az intézményben bált a lakosság részére, valamint a majális és a falunap megszervezése is az intézmény keretein belül történik. A kiállításokat általában a Faluházban szerveznek.

Sport, egészséges életmód

Gönyűn három sportegyesület működik.

A Gönyűi Sportközpont rendszeresen tartanak sportfoglalkozásokat.

3.3.2 Gönyű természeti környezete

Geomorfológiai, geológiai adottságok

Gönyű település a Győr-Tatai teraszvidék kistájhoz tartoznak, melynek domborzatát az alacsony helyzetű, gyengén tagolt teraszos hordalékkúp síkság jellemzi. A községek átlagos tengerszint feletti magassága 110-120 mBf közt változik, nyugati irányba (így a győri szennyvízelvezetési agglomeráció további települései felé) enyhén lejt.

A Győri kistérség domborzati jellegzetességeit a Duna folyóvízi üledékei és mederváltozásai alakították ki. Az ős-Duna és ős-Rába által szállított hordalékkúpra (homok és kavics) települt rá - a kistérség keleti részén fellelhető - az utolsó eljegesedéskor kialakult azon lösz, mely több helyen homokkal vegyülve a felszín borítja. A kistérség nyugati, Győrhez közelebb eső részén az alacsonyabb tengerszint feletti magasságnak köszönhetően az öntéstalajok gyakoriak.

A Kárpát-medence kialakulásakor a térségre jellemző erős tektonikai mozgások hatására az addig szárazulatot jelentő ún. „Kisalföldi masszívum” kőzetlemezei elvékonyodtak és a mélybe süllyedtek. A Kisalföld területére kettősség jellemző, melynek határvonalát az ún. Rába-vonal képezi. A Rába vonaltól észak-nyugatra az Alpok, délkeletre pedig a Dunántúli-középhegység, a miocén során mélybe süllyedt kőzetei alkotják a medencealjat. A kettő között, a medence legmélyebbre süllyedt (több mint 6000 m) részétől nem messze, keleti irányba fekszik Gönyű.

A miocént követően a terület fokozatos további süllyedésének köszönhetően (a süllyedés még a jelenkorban is tart) a pliocén korban újabb vastag (helyenként 1000-2000 m vastag) üledék rakódott (elsősorban Pannon-tengeri üledék). A pliocént követően a negyedidőszak alatt zajló jégkorszakban a vidékre periglaciális éghajlat volt jellemző (száraz, hideg, szeles), mely kedvezett a mély medencék szárazföldi üledékekkel, elsősorban futóhomokkal, lösszel, a felmelegedések idején az oladások során ismét folyóvízi üledékekkel (kavicssal, finom homokkal, iszappal, agyaggal) történő feltöltődésének. Az így kialakult több száz méter vastag üledék összetétele az időszakonkénti felmelegedés és eljegesedéseknek köszönhetően igen változatos, helyenként jobb, máshol kevésbé jó vízzáró rétegeket tartalmaz.

Az elvékonyodott tektonikai lemezeknek köszönhetően az országos átlagnál magasabb a geotermikus grádiens, a hévizek által kitermelhető hőmennyiség azonban nem éri el a hőfluxus 25%-át.

Vízrajzi viszonyok

Felszíni vizek:

A település legfontosabb felszíni vizét - mely egyúttal a felszín alatti vizekre (azon belül is elsősorban a talajvíz magasságára) is hatást gyakorló - Duna jelenti, melynek partjára épült Gönyű község. A folyó ezen szakasza számos kisebb ágra oszlik (pl. Gönyű ÉNY-i és K-i határában is található egy-egy sziget), s a község határától mindegy 300 m-re nyugati irányba torkollik be a Mosoni-Duna.

A felszíni vízfolyások közül megemlítendő még a Cuhai Bakony-ér, mely Nagyszentjános és Gönyű között torkollik a Dunába.

A területen jelentős állóvíz, vagy horgásztó nem található.

Felszín alatti vizek:

A negyedidőszaki homokos-kavicsos rétegek alatt található pannon-kori homokos-iszapos üledék nagymennyiségű rétegvíz és talajvizet képes raktározni. Gönyű és Nagyszentjános települések vízellátását a Gönyű belterületén fúrt 3 db mélyfúrású kútból biztosítják. A kutak mintegy 140-160 m mélységűek, általában 2 kút üzemel, a nyári csúcsfogyasztáskor van szükség a harmadik kút vizére. A kutak vízhozama biztonságos vízellátást tesz lehetővé.

A két település vízellátását a Gönyű belterületén üzemelő három kútból nyert víz biztosítja.

3-9. táblázat: A gönyői ivóvíztermelő kutak adatai

Kút jele	Kataszteri száma	Kitermelhető vízhozama [l/perc]	Leszívási szintje [m]	Mélysége [m]	Szűrőzési mélysége [m]
1. sz.	B.18	580	-23	250	199-240
2. sz.	B.20	650	-21,5	96	62-85
3. sz.	B.19	800	-12	110,5	76-104

A talajvíz mélysége Gönyű körzetében 1-6 m között változik, árvízkor (és csapadékos időben) azonban a Duna jelentős rátáplálása miatt néhol a felszínre is törhet. Az említett ivóvízkutak kevésbé, ám a környező településeken található parti szűrősű kutak az országos vízellátásban jelentős szerepet játszanak, ezért azok és környezetük védelme kiemelten fontos. Ebből adódóan a települések csatornázatlansága és az egyéb okból a talajba és a felszín alatti vizekbe jutó szennyezőforrások megszüntetése kiemelten fontos és sürgős feladat.

Éghajlat (hőmérséklet, csapadék és talaj)

A győri és a vele szomszédos téti kistérség éghajlata mérsékelt meleg, száraz. Az évi középhőmérséklet 10 °C körül alakul, a napsütötte órák száma éves szinten megközelíti a 2000-t. Fagymentes időszakra a sok éves átlag szerint ápr. 15. és okt. 18 között számíthatunk, melyet a kivitelezési munkák, azon belül is elsősorban a betonozási, és aszfaltozási munkák ütemezésénél kell figyelembe venni.

Az éves csapadékmennyiség 570-590 mm között változik, a Duna magas vízállására elsősorban hóolvadáskor, valamint a nyár eleji időszakban: elsősorban májusban lehet számítani.

A Duna közelségéből adódóan a térségre az alluviális eredetű talajok, azon belül is a könnyű mechanikai összetételű és karbonátos jellegű különféle öntés talajok, a folyótól távolabb eső területeken löszös rétegeken képződött barnaföldek jellemzők. Gönyű területén, a Duna közelében vízáteresztő talajrétegek, 8 m-ig sárga finom homok, majd agyagos, kavicsos homokrétegek találhatóak. Termékenyséjük a mechanikai összetétel és az abból adódó vízgazdálkodás miatt változó, általában közepes vagy gyenge termékenységgű.

Ökológiai jellemzők

A települést a magyar flóratartomány (Pannonicum) alföldi flóravidékének (Eupannonicum) Kisalföldi flórajárásához (Arrabonicum) tartozik. Habár a táj nagy részét kúltúrsztyepp és ültetett erdőtársulások alkotják, néhány kiemelendő természeti értékkel rendelkezik. Az eredeti növényzet erdőalkotói a puhafa- és keményfa ligetek, valamint az égerligetek. A folyótól távolabb eső, magasabban fekvő területeken a tölgy-köris-szil ligeterdők, helyenként gyertyánoskocsányos-tölgyesek váltogatják egymást. A lágyszárúak közül megemlítendő a jágerkender (*Solidago gigantea*), a salátaboglárka (*Ranunculus ficaria*), az orvosi nádálytő (*Symphytum officinale*), a posvány-, ritkás- és fehársás (*Carex acutiformis*, *C. remota*, *C. alba*).

Védett területek:

A Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság kezelése alá tartozó Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet, annak az ún. Kisalföldi Meszes-homokpuszta része, mely Gönyű községgel határos (Gönyűi homokvidék), attól délre helyezkedik el. Az alluviális eredetű homokos üledék helyenként felszíni homokbuckákat eredményez, mely védett homokpusztagyep társulásoknak ad otthont. A kocsányos tölgyek, borókák és szürke nyárfák árnyékában megtalálható a ritka és védett henye boroszlán (*Daphne cneorum*), a szártalan csúdfű (*Astragalus exscapus*), a fekete kökőrcsin (*Pulsatilla pratensis* subsp. *nigricans*), és a Szent László tárnics (*Gentiana cruciata*).

A Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet másik része a Duna-parti Erebe-szigetecsoport. A szigeteket és környéküket jellegzetes folyóparti társulás, fűz-nyár puhafás ligeterdő borítja. A terület a vízi madarak paradicsoma: a különböző védett récéken: kanalas (*Anas clypeata*), böjti (*Anas querquedula*), és barátréce (*Aythya ferina*), és védett gémféléken: szürke gém (*Ardea cinerea*), nagykócsag (*Egretta alba*), és a bakcsó (*Nycticorax nycticorax*) túl fészkel jégmadár (*Alcedo atthis*), barna kánya (*Milvus migrans*) és rendszeresen látni halászsast (*Pandion haliaetus*) is. A madárvonulás idején, illetve amikor a téli vendégek népesítik be a területet, bukórécék sokasága, valamint kis- és nagybukók (*Mergellus albellus* és *Mergus merganser*) vadásznak a területen.

3.3.2.1 A terület átfogó ökológiai adatai

- Natura2000 területek

Gönyűi-homokvidék

A kisalföldi meszes homokpuszta maradványait őrzi a terület. A gönyűi lőtéren és a győrszentiváni katonai gyakorlótéren maradtak fenn az egykori pannon homoki gyeppek (6260). A terület legfontosabb közösségi jelentőségű növényfaja a homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*), amelynek több tízezres állománya él a területen. Nem elhanyagolható a területen előforduló hazai védett fajok száma sem, így előfordul a sömörös kosbor (*Orchis ustulata*) és a poloskaszagú kosbor (*Orchis coriophora*), de gyakran tömegesen jelenik meg a fekete kökőrcsin (*Pulsatilla pratensis* ssp. *nigricans*) is. A legújabb kutatások kimutatták a területen a magyar futrinka (*Carabus hungaricus*) előfordulását is. Az egykori homoki tölgyesekből mára alig maradt, de kis kiterjedésben előfordulnak a területen homoki bórókás-nyarasok (91N0) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0). A terület erdeiben fészkel a fekete gólya (*Ciconia nigra*) és a fekete harkály (*Dryocopus martius*).

Duna

A Duna víztestje önmagában Natura2000-s terület, melyre habár mint víztest, az esetleges szennyeződés bemosódás a víztest nagy tömege miatt csak kevéssel van hatással, mégis a part-menti életközösségek, elsősorban a tápláléklánc fontos részét képező különböző apró rákfajok, valamint hal ikrázási helyek szennyeződéstől való védelme fontos. A 2. beavatkozási változat megvalósulása esetén a szigorú jogszabályok révén nem veszélyeztetik a meglévő élővilágot, valamint a telepi bevezetés a védett területeket elkerüli.

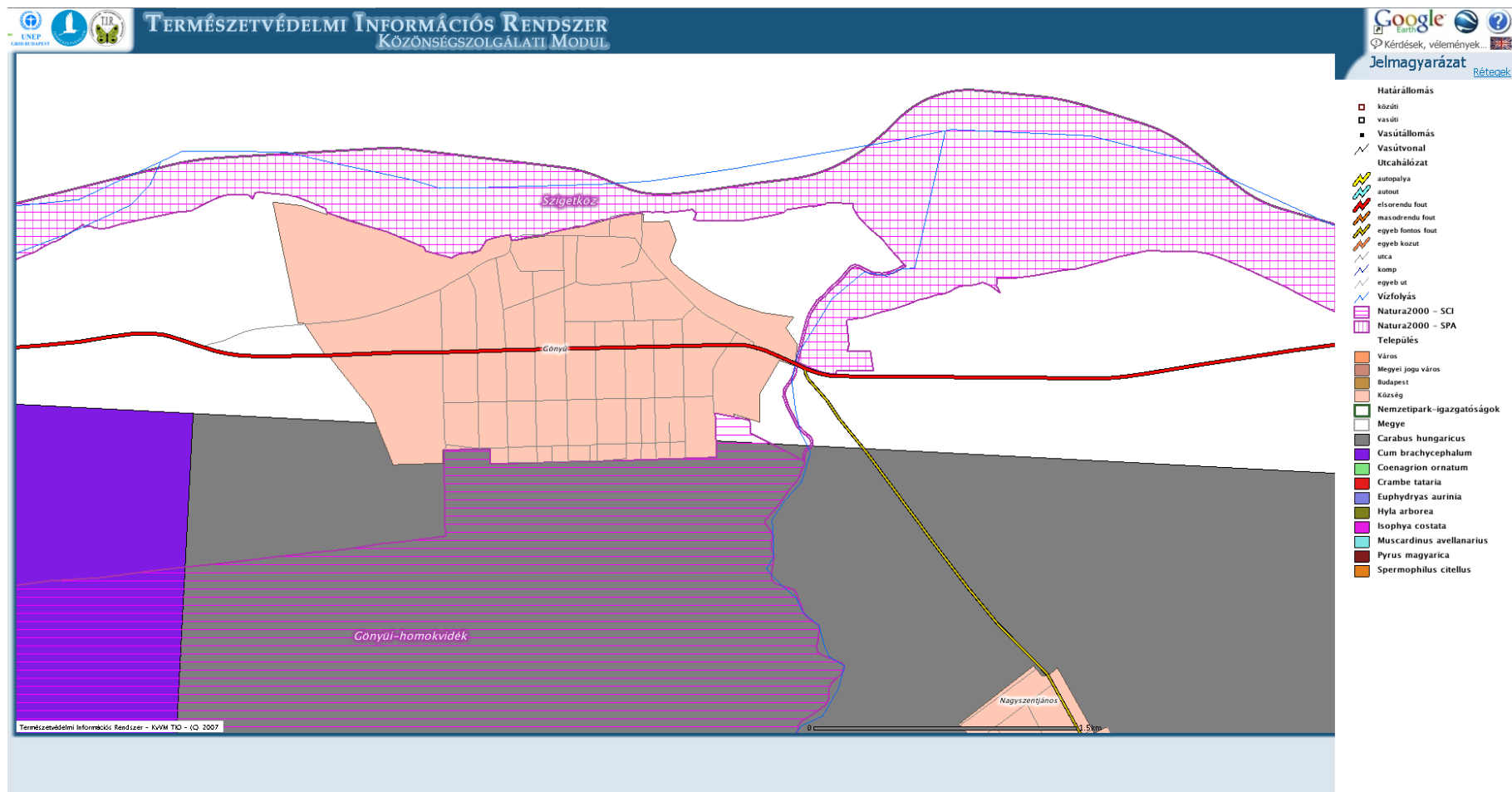
A Gönyű közigazgatási területén található Natura2000-es területek listáját a következő, **3-10. táblázat** mutatja be.

3-10. táblázat: Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek

Település	Érintett helyrajzi számok (és a terület sorszáma)	Nemzeti-park igazgatóság (NPI)	Különleges madárvédelmi terület megnevezése	Különleges természet megőrzési terület megnevezése	Kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület megnevezése
Gönyű	02, 03/1, 03/2, 097/2 (HUFM20009)	Fertő-Hanság NPI	Szigetköz	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	Gönyűi-homokvidék; Szigetköz

Forrás: A KvVM 45/2006 rendelet, Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló rendelet 4. számú melléklete

3-2. ábra: Gönyű község közelében található NATURA 200 területek (forrás: <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm>)



3.3.3 Épített környezet

3.3.3.1 Jellemző településszerkezet

Gönyű az 1. sz. fő közlekedési út mentén, az M1-es autópálya közelében (Nagyszentjánosnál közvetlen fel-és lehajtási lehetőséggel) sík területen fekszik, Győr MJV-tól mintegy 17 km-re keletre. Gönyű település a Duna és a Mosoni-Duna torkolatától 300 m-re, közvetlenül a folyam partján helyezkedik el. A település a Nyugat-Dunántúli Régió területén, a győri kistérségben található.

A település sűrűn lakott, zárt településszerkezetet alkot. Gönyű község vízparti (az 1. sz. főúttól északra eső) település-részén az utcák hálózatos elhelyezkedésűek, a főúttól délre szabályos, sakktabla elrendezést mutatnak.

Gönyű állandó népesség száma 2017-ben 3250 fő, népsűrűségük pedig 146 fő/km² volt. Gönyű lakos száma Győr közelsége és a gönyői közforgalmi kikötőbe települt tevékenységek révén az elmúlt években folyamatosan növekedett, mely növekedéssel várhatóan a jövőben is számolni kell. A település terjeszkedése feltehetően Győr Város irányába, az 1. sz. főút mentén történik majd. Gönyű beépítettségi karaktere falusias, kertvárosias, jellemzően családi házas környezetű; jelenleg 3 kétszintes társasház található a községben.

A győri kistérség nem hátrányos helyzetű kistérség, valamint Gönyű település nem tartozik az önhibájukon kívül hátrányos helyzetű önkormányzatok közé.

Gönyű, község igazgatási rangú, ebből kifolyólag alapvetően falusias beépíttségű karakterrel rendelkezik a településszerkezet tekintetében.

3.3.3.2 Nevezetességei

A településen található egyedi országos védettségű műemlékek:

- régi Posta kocsifogadó 1150 hrsz Kategória: M III. Törzsszám: 3532
- Rk templom 830 hrsz

Posta kocsifogadó

A Fogadó Gönyű központjában áll, a Hefele Menyhért által tervezett kovácsoltvas kapuja, a márványoszlopos borospince és a kocsiszíntároló még ma is állnak. Felújításra vár.

Római katolikus templom:

A 8/2001.(III.30.) NKÖM rendelete alapján műemlékké nyilvánították. 1774-ben épült római katolikus templomot Fellner Jakab tervezte, klasszicista stílusú, homlokzati órapárcányos, hegyes gúlisakos toronnyal, síkmennyezetes hajóval és szentéllyel. A templomot XVIII. századtól, 1782-től a ferencesrendiek adminisztrálták. 1808-ban a plébániát újra alapították, a pécsi alesperességi kerülethez tartozik 1828-tól. 1849-ben detonáció folytán a templom is romba dőlt, az 1880-as években építetté újjá, s valószínűleg egy uradalmi épületből alakították ki. A védelem kiterjed az ingatlan teljes területére, a tartozékokra, valamint a templom teljes berendezésére.

Régészeti örökségek

- Kis-sárok (KÖI 3. lh), 0101/3 hrsz,
 - Kálvária domb, Kossuth L. u. 53. (KÖI 2. lh) 931 hrsz
 - „Francia temető(KÖI 8. Lh) 834 hrsz, figyelembe veendő a környezete:
 - „Csalamádés gödör” (KÖI 4. lh) 150/13 hrsz.
 - *Kastély és környezete 1150/1 hrsz.*
-
- Fogadó a határon – római kori útállomás Gönyűn

2007. nyarán egy nagy méretű római kőépület, egy útállomást maradványait tárták fel Gönyűn. Az útállomás Arrabona (Győr) (10 római mérföld) és Ad Statuas (Ács-Vaspuszta) (5 római mérföld) segédcsapati tábora között feküdt.



3.-1. kép A fogadó rekonstrukciója

A terület központjában egy kőalapozású, vályogfalas épület került elő, amelynek négy helyisége a bejárat körül helyezkedett el, az épület hátsó részét pedig egy nagyobb udvar foglalta el.



3.-2. kép A lelőhely a levegőből

Világörökség várományos terület

A római limes magyarországi szakasza – A Ripa Pannonica Magyarországon (K) (2009), nemzetközi sorozatjelölés

A Duna-Limes –UNESCO World Heritage projekt a magyarországi római limes út világörökségi listásra való felkerülését alapozta meg. A limes területei érintik Gönyűt is a lóvontató állomás és a limes út formájában.

Jelenleg térképezhetetlen, beazonosításra váró adatok Gönyű területén:

- „Sárosi dűlő az Újtelepen (XIV. századi pénzlelet),
- Római mérföldkő Nagy József gyümölcsösében,
- Római kori sírkő a (rég) 62. számú háznál,
- A római kori út nyomvonal a („a bulgár kertészeknél jobbra, kis háznál kavicsos sáv”),
- Ruppert János telek (14. sz-i pénzlelet),
- A középkori gönyűi vár (talán a Kastély területén ?),
- őskori kőeszközök a „határból”,
- ismeretlen korú nyílhegy a Dunapartról,
- római kori pénzek közelebből meg nem határozott helyről,
- római kori bronz csengő és pénz a Duna medréről.

3.3.4 Környezetbiztonság

Ipari baleset

Az 5/2001. (III. 30.) BM rendelet által módosított a települések polgári védelmi besorolásáról szóló 18/1996. (VII. 25.) BM rendelet értelmében Gönyű II. osztályba került besorolásra.

II. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

- a) az atomerőmű által közvetetten veszélyeztetettek (3-30 km közötti területen lévő),
- b) a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem által veszélyeztetettek és külső védelmi terv készítésére nem kötelezettek, illetve
- c) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a rendelet 2. melléklet b) pontja szerinti II. besorolást kapják.

Az E.ON Erőművek Termelő és Üzemeltető Kft. által üzemeltetett Gönyűi Kombinált Ciklusú Erőmű már működik. Az erőmű a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendeletben meghatározott, úgynevezett „Felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem:”

Az üzem működéséhez kapcsolódóan az érintett település Külső Védelmi Tervét, valamint a Tájékoztató kiadványát a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és Gönyű település polgármestere elkészítette és azt a lakosság részére eljuttatta.

A veszélyes ipari üzem környezetében lévő lakosságnak lehetősége van az üzem által készített Biztonsági Jelentés védendő adatokat nem tartalmazó (nyilvános) változatába betekinteni. Erre a gönyűi Polgármesteri Hivatalban, személyesen, egyeztetett időpontban biztosítanak lehetőséget.



3-3. ábra A lakosságvédelem módszerei

Az E.ON Gönyüi Kombinált Ciklusú Erőmű telephelyén bekövetkező baleset következményei közvetlenül nem, csak közvetve veszélyeztetheti. A lakosság csak a robbanást észleli, és a keletkező lökéshullám hatására esetlegesen a néhány közelebb álló házban az ablaküvegek megrepedhetnek, tetőcserepek lehullhatnak, amelyek így kisebb sérüléseket okozhatnak az ott élő állampolgároknak.

A telephelyen bekövetkező, több tartályt érintő tűz esetén, nem kizárható módon a keletkező égéstermékek (CO_2 , CO, korom, mint főkomponensek, valamint SO_2) szélcsend és leszálló légmozgás esetén – esetlegesen – olyan koncentrációban terjedhetnek a tartályparkon kívülre, hogy a lakosság, valamint a szomszédos ipari létesítmények telephelyein dolgozókat is veszélyeztetheti. A tökéletlen égés során keletkező, a fentiekben felsorolt gázok esetlegesen enyhébb fokú mérgezést, légúti panaszokat okozhatnak, főleg a gyermekek illetve az idősebb beteg felnőtteknél. Amennyiben a térségben uralkodó széliránynak megfelelően alakul a légmozgás, akkor a fenti veszélyeztető tényezők lakott területet nem érintenek.

Környezetbiztonsági szempontból a tüzek is megemlítendőek. Az otthonok földgáz- vagy PB-alapú energiaellátása hagyományos, de kockázati tényezőnek számít. A községben nincs önkormányzati tűzoltóság, de Hevesről rövid időn belül ki tudnak vonulni a tűzoltók.

Földrengés

Hazánk területének szeizmicitása mérsékeltnek mondható. Ennek ellenére erősebb földrengések (MSK VIII körüli epicentrális intenzitásértékkel) kis számban és meglehetősen rendszertelen területi megoszlásban előfordulnak. A terület gyenge szeizmicitású, és ez elmúlt években említésre méltó rengés nem volt.

Nukleáris baleset.

A nukleáris balesetek okozta környezetkárosodás külföldi atomreaktor balesete, szállítással kapcsolatos baleset vagy hazai atomreaktor balesete esetén következhet be. Szállítással kapcsolatos baleset Gönyűt nem veszélyezteti. A paksi atomerőmű,

valamint a szomszédos Szlovákia atomerőművei (bohunicei (4X440 MW) és mohovcei (4X440 MW)), valamint a Krsko-i (664 MW, Szlovénia) atomerőmű miatt következhet be. Ezen objektumok a térségtől való nagy távolsága ellenére az ilyen típusú esetekre mindenképp fel kell készülni. Magyarország számára az említett három erőmű bármelyikének üzemzavara, balesete - az uralkodó meteorológiai viszonyok miatt - jelentős kibocsátás esetén komoly veszélyt jelenthet, az egész ország erősen sugárszennyezetté válhat.

Árvíz

Gönyűn az árvíz veszélye, a Duna közelsége ellenére nem jelentős.

Belvíz

A belterületekről többnyire nyílt árkos rendszerben vezetik le a vizet. Ahol nincs szennyvízcsatorna, ott jelentősen megemelkedhet a talajvízszint, úgynevezett talajvízdomb alakul ki a település alatt, fokozva a terület belvíz-és fertőzés veszélyeztetettségét. A belterületek belvíz veszélyeztetettsége alacsony.

Csúszásveszély

A település területen csúszásveszélyes övezet található a Duna soron.

Parlagfű

Az ország egész területén egyre nagyobb gondot okoz a parlagfű, mint az egyik leggyakoribb biológiai veszélyforrás. A parlagfüvet az olyan fertőzött területről, mint hazánk, fizikai módszerekkel gyakorlatilag lehetetlen teljesen kiirtani, csak a tüneteket enyhítő gyérítésre van lehetőség.

3.3.5 Gazdasági helyzetkép

Gönyű a győri kistérségben helyezkedik el, melynek társadalmi-gazdasági helyzete az ország térszerkezetében kedvező, Győr-Moson-Sopron megyében a legfejlettebb, az elmúlt években is folyamatos fejlődést mutatva.

A megye és a kistérség fejlődését elsősorban Győr városának dinamikus fejlődése, kedvező elhelyezkedése és kiváló közlekedési lehetőségei (M1-es autópálya, nemzetközi fő-vasútvonal, Duna), biztosítják. Győr városának (és környező településeinek) fejlődése kedvező munkavállalási lehetőségeket teremt, mely a kistérség távolabbi pontjáról a városba és a környező községekre való bevándorlást, a környező településekről való ingázó munkavállaláson túl, a megtelepedő községi vállalkozások által a településeken (pl. Gönyűn) való munkavégzést is serkenti. Ezen kedvező folyamatoknak köszönhetően a Győrhöz közeli agglomerációs települések is fejlődésnek indultak, mely az ott élők jövedelmi viszonyaiban is megmutatkozik.

Munkanélküliség

Győr közelsége, és az abból eredő kedvező munkahelykeresési lehetőségek miatt, mind a győri kistérségben, mind pedig Gönyűn a regisztrált munkanélküliek száma az országos átlag alatt marad. Míg 2007 végén országos szinten a regisztrált munkanélküliek aránya a teljes lakossághoz képest 3,3 % volt, addig Gönyű településen csak 2,1%. 2018-ban a megyei munkanélküliségi ráta 1,4 % volt, míg Gönyűn 1,9 %.

Turisztikai vonatkozások

A térség, bár jó közlekedés-földrajzi adottságokkal rendelkezik, a turizmus gazdasági ágra ezidáig nem tudott érdemi vonzótevényt gyakorolni, vélhetően Győr, és a Mosoni-Duna „elszívó” hatása miatt. Habár a térség természeti értékekben, látnivalókban, és kulturális nevezetességekben is gazdag, azonban fejlett turisztikai infrastruktúra hiánya miatt Gönyű idegenforgalmi látogatottsága alacsony.

Jelenleg épül INTERREG támogatással a „BIKE-and-BOAT” kikötő, mely közvetlen hajó kapcsolatot biztosít a Duna szemben levő partján fekvő testvértelepüléssel Kolozsnémával. Így átkelve hajóval a Dunán, kerékpár bérelhető és az építés alatt lévő EuroVelo6 kerékpárúton akár Budapest, akár Bécs irányába el lehet hajtani.

A településen információs táblák mutatják a látványosságokat és a település térképét.

3.3.6 Közlekedés

Közúti közlekedés

Környezetvédelmi szempontból fontos tényező a helyi közlekedésszervezés. A települési utak, járdák állapota javul, bár még nem kielégítő.

Az élénkülő kerékpáros közlekedés megfelelően szabályozott elkülönülő lebonyolításához szükséges kerékpárút-hálózat kiépítése megkezdődött.

Gönyű az M1 autópálya leágazójától 5 km-re, az 1-es út mentén található. Budapeستől 105 km távolságra fekszik.

Vasúti közlekedés

A település vonattal közvetlenül nem közelíthető meg. A legközelebbi megállóhely Nagyszentjános vagy Győr.

Tömegközlekedés

A Kisalföld volán Győr és Gönyű között rendszeres járatokat üzemeltet.

3.3.7 Közszolgáltatás

Ivóvízellátás

A **vízellátó hálózat** Gönyű Község Önkormányzatának tulajdonában van. Gönyű község vízellátását a község területén lévő 3 db mélyfúrású kút biztosítja. A szolgáltatás a lakosság és a község egészére kiterjed a belterületi részekben, a vízellátó hálózatra a belterületi lakásokat tekintve 100 % kötött rá. Az ivóvízhálózat vegyes rendszerű, vagyis az egyes körvezetésekről ágaznak le az ágvezetékek. Az ivóvízhálózat hevesi gerincvezetése NA 200-as és NA 150-es átmérőjű, míg az elosztó vezetékek NA 100-as illetve NA 80-as átmérőjűek. A vezetékek anyaga KM-PVC, fektetési mélységük általában 1,20-1,30 m.

Gönyű település nem szerepel a 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet (az ivóvíz minőségi követelményeiről és ellenőrzés rendjéről) 6. számú mellékletében a szolgáltatott ivóvíz vonatkozásában nyilvántartott minőségi kifogással érintett települések listáján.

Szennyvízelvezető hálózat

Gönyű településen rendelkezésre áll közterületi szennyvízcsatorna hálózat, a települési szennyvízelvezetés és kezelés megoldott.

A hálózatra kötés folyamatos, jelenleg 94 %-os.

A Környezet és Energia Operatív Program „Egészséges és tiszta település prioritási tengelyén” lévő „**Szennyvízelvezetés és tisztítás kétfordulós pályázati konstrukció**” (KEOP-1.2.0.) keretén belül nyílt lehetőség. Gönyű Község pályázatot nyújtott be a Környezetvédelmi Fejlesztési Igazgatósághoz és a csatornahálózat kivitelezése 2013-ban befejeződött.

A beruházás hatása pozitív, a talaj és a felszín alatti vizek minőségében javulás várható.

Csapadékvíz-elvezető rendszer bemutatása

A település belterületén engedélyezett felszíni vízelvezető mű nincs. A csapadékvíz elvezetés általában nyílt szikkasztó árkos rendszerű, illetve a burkolatok melletti határoló felületeken történik.

Ezen meglévő vízelvezető hálózatok (gyakorlatilag teljes egészében - földmedrű szikkasztó árkok) biztosítják a belterületi vízelvezetést.

Elektromos energiaellátás

A település teljesen kiépített közvilágítással rendelkezik, melynek állapota korszerűnek mondható.

Gázellátás

A földgázenergia ellátás biztosított az 1998-ban kiépített regionális rendszerből. A gázenergia felhasználást követően a kommunális jellegű levegő terhelés optimális mértékű.

A településen az elektromos energia ellátás és közvilágítás megoldott. Az energiatakarékos közvilágítás bevezetése indokolt.

Energia racionalizálási program tételes kidolgozásának szükségessége a településen még nem jelent meg igényként.

Hulladékgazdálkodás

Gönyű csatlakozott a „Győr és térsége Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társuláshoz” és 112 önkormányzattal közösen integrált, komplex hulladékgazdálkodási rendszerek alakított ki, beleértve a szelektív hulladékgyűjtést, kezelést és újrahasznosítást, illetve az újrahasznosítás előfeltételének megteremtését, valamint a nem hasznosítható hulladékok számára környezetvédelmi szempontból kifogástalan ártalmatlanítását, biztonságos lerakóhelyek kialakítását illetve bővítését

Az önkormányzat kötelezően ellátandó közzolgáltatásként az ingatlanulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közzolgáltatást (a továbbiakban: közzolgáltatást) szervez és tart fenn, amelynek tartalmát külön önkormányzati rendeletben állapítja meg, amelyben szabályozza a működtetést.

A települési illegális vagy rekultiválandó szilárd hulladéklerakó nincs.

Veszélyes hulladékok

A településen veszélyeshulladék-lerakó, veszélyeshulladék-tároló, veszélyes hulladékgyűjtőudvar és veszélyes hulladék-égető nem működik.

Szelektív hulladékgyűjtés

Az önkormányzat csatlakozott „Győr és térsége Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társuláshoz”, amely nemcsak a háztartási hulladék elszállítását és újrafelhasználását oldja meg, de a szelektív hulladékgyűjtésről is gondoskodik. A község 4 pontján elhelyezett műanyag gyűjtőedényekben helyezheti el a lakosság a műanyag palackokat, a papírt, az üveget. A konténerek szállítása rendszeresen megtörténik. A szelektív hulladékgyűjtésért nem kell külön díjat fizetni, azt tartalmazza a hulladékszállítás havi díja.

4. A FENNTARTHATÓSÁG HELYI PROGRAMJÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA

4.1. FÓRUMOK, PARTNERSÉGI KAPCSOLATOK

A helyhatóság feladata a párbeszéd kezdeményezése és lefolytatása a lakossággal, a helyi szervezetekkel és a magánvállalkozókkal. Együttműködési fórumokat kell kialakítani és működtetni. A részvétel intézményeinek fejlesztése érdekében meg kell teremteni a fenntarthatósággal kapcsolatos programokban érintett szektorok folyamatos dialógusát biztosító együttműködést. Meg kell teremteni az aktív társadalmi részvétel társadalmi elismerésének feltételeit, hogy nyilvánvalóan érdemes legyen ezt a viselkedésmintát választani a közösségi léttől, társadalmi részvételtől való elzárkózással szemben. Az egyén és a közösség közti harmónia kialakítása érdekében a „jó kormányzás” elveinek megfelelően meg kell alkotni a társadalmi együttműködés egységes szabályozását és annak intézményi feltételeit. Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a lakosság jogai, lehetőségei és kötelességei ismeretében döntsön saját sorsáról.³

Az Önkormányzat kérdőíves felmérést készített 2013-ban, mely felmérést megismételte 2018-ban. A felmérések kiértékelése az 1. Mellékletben található.

4.2. KÖZÖSSÉGKÖZPONTÚ PROBLÉMAELEMZÉS

A problémaelemzést segítő ún. SWOT elemzés egy a stratégiai kérdésekkel kapcsolatos döntéseket segítő elemzési módszer. A SWOT analízis klasszikus értelmezésében az Erősségek-Gyengeségek tényező-páros a belső tényezőket, míg a Lehetőségek-Veszélyek páros a külső tényezőket elemzi. A belső tényezők esetén az ide tartozó jellemzőkre, azok alakulására a település saját intézkedéseivel hatással lehet, így a későbbiekben befolyásolni tudja az elemzés idején rögzített állapotot. A külső tényezőkre a település önmagában viszonylag kis befolyással rendelkezik.

A SWOT elemzés eredményét a **4.-1.táblázat** foglalja össze.

4-1. táblázat: A SWOT elemzés eredménye

<p style="text-align: center;">ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • szép táj, környezet • gazdag növény- és állatvilág • vadászati lehetőségek • védett természeti értékek • M1-es autópálya közelsége • a Duna közelsége • korszerű (kis)ipari termelés • Ipari park megléte • jól képzett munkaerő jelenléte • igényes lakosság • a Duna nyújtotta szolgáltatások megléte • a lakosság falúszeretete 	<p style="text-align: center;">GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • kihasználatlan természeti lehetőségek (vadászat, turizmus, stb.) • közepes szintű külkapcsolatok • nem megfelelő a lakosság környezettudatossága és mentalitása. • Internetes (pl. honlap) lehetőségek kihasználatlansága. • a mezőgazdaság alacsony jövedelmezősége és a tőkehiány • elavult, elhasználódott eszközállomány • Megújuló energiák kihasználatlansága • korszerűtlen géppark a mezőgazdaságban • jelentős ingázás, különösen a fiatal aktív korosztály körében •
<p style="text-align: center;">LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • a környezetvédelmi, és komplex turisztikai célokat támogató hazai és EU politika • a kistérség együttműködésének javítása helyi és interregionális szinteken is • K +F szektor meglepedése a kistérségben • vidéki turizmus (falusi vendéglátás) • épített és természeti értékek kihasználása 	<p style="text-align: center;">VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • regionális és megyei hátrányok fokozódása • munkanélküliség fokozódása • ellenállás az ipartelepítéssel szemben.

4.3. KÖZÖSSÉGI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE

A fenntarthatóság helyi programja részletes kidolgozását meg kell, hogy előzze a konkrét célok kitűzése, melyek elérésére a település közössége törekszik. E célok fontos tulajdonsága a mérhetőség, hozzájuk mutatók, ún. eredményindikátorok rendelkeznek.

Gönyű Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018-2023. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozta meg.

4.3.1. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos azért is, mert a minőségi munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési **megújított** elképzelések

- Régi Postakocsi Fogadó fejlesztése
- „BIKE-and-BOAT” rendszer nyújtotta vízi turizmus fejlesztése *(új)*
- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát
- Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Támogatni kell a falusi szálláshelyek üzemeltetőit
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos megújított fejlesztési elképzelések:

- Az idegenforgalom, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvények támogatása
- a rendezvények időpontjának és programjának megjelenítése a megyei lapban illetve a honlapon
- a turisztikai lehetőségek valamint az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások feltüntetése az Önkormányzat honlapján

4.3.2. Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete ezért fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások magas szintű biztosítását.

A szennyvízcsatorna rendszer építésére benyújtott pályázat Szennyvízelvezetési és tisztítási projektek (KEOP – 1.2.0/09-11-2011-„Gönyű-Nagyszentjános települések szennyvízcsatornázása , az összegyűjtött szennyvíz átvezetése a győri szennyvíztisztító telepre” kivitelezése 2013-ban befejeződött.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén megvalósítandó célok:

- az Önkormányzati honlap folyamatos frissítése, melyen az Önkormányzattal és intézményeivel kapcsolatos fontosabb tájékoztatás biztosítható
- az internet hozzáférés biztosítása a lakosság széles köre számára
- az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is igénylő területeken történjen meg az érintett személyek számítógép-kezelési képzése.

4.3.3. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

Gönyű Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018-2023. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő megújított célok és feladatok

A minőségi munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat. Bár a munkanélküliek aránya alacsony, de lakosság helyi munkalehetőséggel való ellátása megkönnyíti a családok életét, mivel kiváltja az ingázást.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- Digitális Jólét Program Pont indul 2018. szeptember 10-től a Gönyűi Könyvtárban, ahol az álláskeresőket megtanulhatják önéletrajzot írni és interneten állásajánlatokat keresni. A szolgáltatás keretében az álláskeresőket modern számítógépek, táblagépek, gyors internet és szakértő segítség várja. *(új)*
- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Közfoglalkoztatás

A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

4.3.4. A településfejlesztési politika célkitűzései

Gönyű Község Önkormányzata településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyron a Képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

4.3.5. A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

4.3.6. Felkészülés a pályázatokra

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt jelentős pályázati források nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

A sikeres pályázatok érdekében:

- felelősöket kell kijelölni a különböző szintű, jellegű pályázatok figyelemmel kísérésére,
- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell keresni és megbízni (lehet külsős is),
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, kistérségi, illetve régiós fejlesztési programba való illesztéséhez,
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- meg kell vizsgálni a sikeres pályázatokra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozásának szükségességét.

4.3.7. Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- belterületi közutak folyamatos javítása,
- járdaépítés,
- középületek környezetének rendezése,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása.

4.3.8. Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:
 - a szociális információs szolgáltatás,
 - házi segítségnyújtás,
 - szociális étkeztetés,
 - támogató szolgálat,
 - családsegítés,

A Képviselőtestület figyelembe véve a lakosság korösszetételét szeretne kialakítani bentlakásos idősök otthonát. Az otthon kialakításához pályázati lehetőségeket keres.

4.3.9. Gyermek és ifjúsági feladatok

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Évente felül kell vizsgálni a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet.
- A rendelet módosításnál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.
- Gyermekorvosi ellátás biztosítása *(új)*

Az Önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

4.3.10. Közösségi tér, közművelődés és sport támogatása

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások

biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- Felül kell vizsgálni a helyi közművelődési rendeletet.
- **A könyvtár működtetése során**
 - intézkedéseket kell tenni a könyvállomány gyarapítása érdekében, ehhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását.
 - ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
 - a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani.
- A Hajós Múzeum vonatkozásában a múzeum területet kibővíti, mivel a régi Faluház teljes épülete rendelkezésre áll.
- Az új közösségi tér (polgármesteri hivatal udvara) működésével kapcsolatban
 - biztosítani kell a szükséges költségvetési forrásokat,
 - fejleszteni kell a meglévő eszközállományt,
 - gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó
 - szervezetek számára biztosítva legyen a működésükhöz szükséges közösségi hely,
 - kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához,
 - pályázati tevékenységét segítse az Önkormányzat.
 - Bemutakozási lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (költői est, felolvasó est, kiállítások, bemutatók szervezésével).
 - Szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat összeállítását, és a tárlat bővítését.
 - Támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését.

A Képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatban a helyi Sportegyesület támogatását.

4.3.11. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hivatalán keresztül biztosítja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság ügyfélszolgálatot üzemeltet, mely felkereshető, amennyiben az ügyfelet neme, faji hovatartozása, bőr színe, nemzetisége, nemzetiséghez való tartozása, fogyatékosága, életkora, egészségi állapota, vallási- vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, anyanyelve, családi állapota, anyasága vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, vagyoni helyzete vagy egyéb tulajdonsága miatt hátrányos megkülönböztetés éri! Az Egyenlő Bánásmód Hatóság feladata a hátrányos megkülönböztetéssel okozott jogsértések kivizsgálása és megszüntetése.

4.3.12. Környezeti nevelés, tudatformálás, társadalmi részvétel

A környezeti nevelés és tudatformálás vonatkozásában:

- Óvodai Nevelési Alapprogram keretén belül: óvodai kézikönyvek beszerzése, zöld óvodaudvar kialakítás támogatása
- Az általános iskolában a Nemzeti Alaptanterv (NAT) keretén belül: környezet és természetvédelemmel foglalkozó órakeret kezdeményezés szakkörök támogatása, szakelőadók biztosítása, Internet hozzáférés elősegítése.

4.3.13. Idegenforgalom

Gönyű település természeti, táji és kulturális értékekben gazdag térsége a megyének. Ebből közvetlenül adódik az idegenforgalom, mint egyik lehetséges gazdasági kitörési pont fejlesztésének szükségessége. Az idegenforgalom fejlesztésével együtt jár a környezet károsodásának veszélye. Ezért feltétlenül szükség van a két ágazat érdekeinek harmonizálására, a potenciális konfliktusok kialakulásának megelőzésére.

Az idegenforgalom hatása a környezetre

A turisztika területére érvényes, hogy a látogatók igényeinek kielégítése folytán természetesen a hulladék mértéke is megnövekedik. A hulladék aktív és passzív kezelése (hulladéktárolók elhelyezése, és a szemétszállítás megoldása) a településen megoldott. A turisztikai fejlesztéseknél szükség van az érdekelt helyi vállalkozások és civil szervezetek véleményének kikérésére.

Az idegenforgalmi fejlesztés stratégiai céljai

Az infrastrukturális, elsősorban a Régi Lovasfogadó fejlesztésével kell érnünk, hogy a nagyszámú csak átutazó turista fedezze fel a település valamennyi természeti kulturális értékeit, töltsön itt több időt, és így növekedjen meg az átlagos turisztikai vendégéjszakák száma.

A „Bike-and Boat” Interreg program keretében kishajó-kikötő épül és közvetlen hajójárat létesül Kolozsnéma é Gönyű között.

Az EURO-VELO kerékpárút tovább épül Komárom felé.

Az adottságokból következően a kirándulási, nyári pihenési, valamint a sokféle szabadidős sportolási lehetőségeket kínáló kikapcsolódási régió adottságait kell kidomborítani, ahol az olyan elemek, mint a “természet közelsége”, összekapcsolhatók a hagyományokkal, a kultúrával.

A település a jövőben pályázhat a vidékfejlesztési támogatási eszközre, amely a jövőben módot adhat az összehangolt ágazati tervek (mezőgazdaság – idegenforgalom – környezetvédelem), elképzelések megvalósításához a térség felzárkóztatása érdekében.

4.3.14. Mezőgazdaság

A Nemzeti Agrár-Környezetvédelmi program egy olyan multifunkcionális mezőgazdasági szerkezet kialakítását célozza amely figyelembe veszi a térség adottságait.

Az agrár-környezetvédelem egyik fő területe közvetlenül a természeti erőforrások védelme, amelyen belül több intézkedési területet és azon belüli fő célokat foglalja magába.

4.3.15. Gönyű község jövője a környezetvédelem nézőpontjából.

Gönyű településen a környezet védelme még nem vált még a társadalmi és a gazdasági élet integráns részévé.

Mind megyei, mind kistérségi szinten létre kell hozni azokat a szervezeteket, amelyek a környezetvédelmi kérdések megoldásával kapcsolatos teendők elvégzéséért illetve összehangolásáért felelősek.

Az Önkormányzat a jelenleg meglévő eszközrendszer helyi továbbfejlesztését látja alapvetően fontosnak. Az eszközök közül kiemelt szerepű a környezeti nevelés valamint a társadalmi részvétel erősítése, melynek eredményei talán a legkevésbé mérhetőek, viszont ideális esetben az egész helyi közösségre kiterjednek és hatásai az élet minden területén jobban érzékelhetőek lesznek.

4.4. TÁRSADALMI PRIORITÁSOK KIJELELÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE

A program átfogó célja a település lakossága számára a kedvező életkörülmények hosszú távú biztosítása.

Népesedési folyamatok

Cél: a település lélekszámának megtartása és növelése

Feladat:

- A település népességmegtartó erejének megtartása, növelése az egészséges és tiszta épített környezet biztosításával
- Kedvező életfeltételek biztosítása a mozgáskorlátozottak számára (ld. épületek akadálymentesítése)
- Infrastrukturális fejlesztések
- A közbiztonság fokozása

Egészségügyi, szociális ellátás

Cél: A lakosság általános egészségi állapotának javítása, szociális alapellátások biztosítása

Feladat:

- Rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatok biztosítása helyi szinten
- Tudatformálás - az egészséges életmód kialakítása, terjesztése
- A teljes testi, lelki és szociális jólét biztosítása
- Kedvező életlehetőségek biztosítása a hátrányos és a halmozottan hátrányos lakosság számára
- Egészségügyi és szociális ellátások fejlesztése
- Támogatási rendszer bővítése
- Idősekkel való fokozott gondoskodás
- Gyermekorvos biztosítása *(új)*

Foglalkoztatás

Cél: A munkaképes korúak minőségi foglalkoztatásának növelése

Feladat:

- Továbbképzési, átképzési, felnőttképzési programok elindítása, csatlakozás a kistérségi, regionális programokhoz

Oktatás

Cél: A tanköteles fiatalok tanulási esélyeinek növelése, továbbtanulás szorgalmazása, támogatása, az oktatás színvonalának növelése

Feladat:

- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok segítése
- Rendszeres tájékoztatás a hazai ösztöndíj lehetőségekről
- Tanórán túli foglalkozások szorgalmazása, lehetőségeinek megteremtése

Kultúra, társadalmi szervezetek

Cél: Szabadidős tevékenységek biztosítása a helyi lakosság számára

Feladat:

- Társadalmi szervezetek működési feltételeinek megteremtése
- Kulturális és sport programok szervezése
- A lakók integrálása kulturális közösségekbe

4.5. KÖRNYEZETI PRIORITÁSOK KIJELELÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE

Levegő

Cél: A jó levegőminőség megőrzése

Feladat:

- Korszerű tüzeléstechnikai berendezések használata, átállás a megújuló energiaforrásokra *(új)*
- Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással.
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása
- Zöldfelületek rendszeres kaszálása az allergén növényzet eltávolítása végett
- Útfelületek pormentesítése

Víz

Cél: A vízminőség jogszabályoknak megfelelő szinten tartása

Feladat:

- A felszíni és felszín alatti vizek minőségének megóvása, állapotának javítása

Talaj

Cél: A termőterületek korszerű hasznosítása, a talajminőség fenntartása

Feladat:

- Agrár-környezetvédelmi program kidolgozása
- Biogazdálkodás elterjesztésének elősegítése

Természetvédelem

Cél: A természetes élőhelyek védelme, kialakítása

Feladat:

- A természeti értékek feltérképezése a tájérték-kataszterezés módszerének alkalmazásával
- A természet közeli területek állapotának megóvása
- Az erdősültség arányának növelése

Épített környezet, zöldterület-gazdálkodás, területhasználat

Cél: A környezet állapotának fenntartása, fejlesztések a hagyományok megtartásával

Feladat:

- Történelmi, kulturális, népi és természeti értékek fokozott védelme, állagmegóvása
- Az értékek állapotának és a változásoknak nyomon követésére együttműködés kialakítása az érdekelt/érintett szervezetekkel
- Zöldfelületek minőségének javítása, funkcionális fejlesztése, arányának növelése
- Közterületek rendszeres ápolása

Zaj- és rezgésvédelem

Cél: A környezeti zajok, rezgések minimalizálása

Feladat:

- A meglévő zaj és rezgés források feltárása, pontos nyilvántartása
- Zajkibocsátási határérték megállapítása
- A meglévő problémát okozó zajforrások kibocsátásának csökkentése, korlátozása

4.6. GAZDASÁGI PRIORITÁSOK KIJELÖLÉSE, CÉLOK KITŰZÉSE

Vízgazdálkodás

Cél: Integrált vízgazdálkodás megvalósítása

Feladat:

- A település csapadékvíz-elvezető rendszerének felújítása
- Az ivóvízhálózat folyamatos karbantartása
- A vízfolyások rendszeres karbantartása
- A megépült szennyvízcsatorna hálózatra való rákötések arányának növelése

Hulladékgazdálkodás

Cél: A korszerű hulladékgazdálkodási gyakorlat megerősítése

Feladat:

- Szemléletformálás
- Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése, elterjesztése
- Szerves hulladékok házi komposztálásának szorgalmazása
- Papírgyűjtések szervezése
- Lakossági hulladékgyűjtés szervezése

Közlekedés

Cél: A közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Feladat:

- A település bel- és külterületi útjainak, valamint az állami közúthálózatnak fejlesztése
- Burkolt utak arányának növelése
- Kerékpárpárút építése
- Parkolóhelyek kialakítása
- A biztonságos gyalogosközlekedés elősegítése

Energiagazdálkodás

Cél: Az energiafelhasználás racionalizálása

Feladat:

- Energiastratégia kidolgozása

- A megújuló energia használat részarányának növelése
- Energiatudatosság, energiatakarékosság népszerűsítése (lakossági tájékoztatás)

Ipar, gazdálkodó szervezetek

Cél: A település gazdasági fejlődését megalapozó infrastrukturális fejlesztések végrehajtása, a gazdasági versenyképesség elősegítése.

Feladat:

- Az ipari park kihasználásnak növelése
- Vállalkozási kedv támogatása, ösztönző rendszer kidolgozása
- Kedvezményes letelepülés feltételeinek megteremtése

5. INDIKÁTOROK ALKALMAZÁSA

A fenntarthatóság helyi indikátorainál a cél az, hogy a közösség számára lehetőséget nyújtson saját prioritásainak felismerésére és az azokat érintő folyamatok követésére. Az indikátorok folyamatos alkalmazása erősítheti az emberek elkötelezettségét a közösség jóléte iránt, és elszámolhatóvá teszi mind az egyéneket, mind a közösséget az elért eredményekről. Ha a mutatók nem elég érthetőek a közösség számára, a céljukat nem fogják elérni.

5-1. táblázat: Eredményindikátorok

	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)
Társadalmi eredménymutatók		
<i>Népesedési folyamatok</i>		
A település lélekszáma	3180 fő	3300 fő
<i>Egészségügyi, szociális ellátás</i>		
Szűrővizsgálatok száma	1	2 db/év
Egészséges életmódot népszerűsítő aktivitások száma	0	1 db/év
<i>Foglalkoztatás</i>		
Munkanélküliek száma	70 fő	35 fő
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	30 fő	25 fő
<i>Oktatás</i>		
Tanulmányi ösztöndíjban részesülők száma	9	12fő
Helyben tanuló általános iskolások száma	240fő	280 fő
<i>Kultúra, társadalmi szervezetek</i>		
Társadalmi szervezetek száma	10 db	12 db
Kulturális- és sport rendezvények száma	3 db/év	5 db/év
Környezeti eredménymutatók		
<i>Levegő</i>		
Zöldfelületek kaszálása	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen
Útfelületek pormentesítése	0	indokolt esetben, alkalmanként
<i>Víz</i>		
Ivóvízminőség-ellenőrzés	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen
<i>Természetvédelem</i>		
Tájérték-katasztterezés	0 db	1 db
<i>Épített környezet, zöldterület-gazdálkodás, területhasználat</i>		
Településképi szempontból jelentős épületek állagmegóvására fordított összeg	1 M Ft	2 M Ft

	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)
Zöldfelületek rendezésének költsége	500 e Ft.	1 M Ft
Zaj, rezgés		
Zaj-, rezgésmérés	0	1 db/év
Gazdasági eredménymutatók		
Közzolgáltatás		
Szennyvízcsatorna hálózatra kötöttek aránya	75 %	92 %
Illegális hulladéklerakók száma	0db	0db
Szelektív hulladékgyűjtő edények száma	12db	16db
Szervezett lakossági hulladékgyűjtések száma	1db	2db
Közlekedés		
Felújított bel- és külterületi utak hossza	0	3km
Parkolóhelyek száma	120 db	30db
Felújított járda hossza	0	5km
Új járda hossza	0	2km
Energiagazdálkodás		
Megújuló energia használatának aránya	0 %	5 %
Energiastratégia kidolgozása	0 db	1 db
Ipar, gazdálkodó szervezetek		
Vállalkozások száma	10db	15db

5-2. táblázat: Eredményindikátorok nyomonkövetése
 Megvalósult Nem teljesült

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Társadalmi eredménymutatók								
<i>Népesedési folyamatok</i>								
A település lélekszáma	3180 fő	3300 fő	3233	3256	3277	3280	3296	3178
<i>Egészségügyi, szociális ellátás</i>								
Szűrővizsgálatok száma	1	2 db/év	3	3	3	3	3	3
Egészséges életmódot népszerűsítő aktivitások száma	0	1 db/év	3	3	3	3	3	3
<i>Foglalkoztatás</i>								
Munkanélküliek száma	70 fő	35 fő	47	48	42	35	28	16
<i>Oktatás</i>								
Tanulmányi ösztöndíjban részesülők száma	9	12fő	9	11	10	11	11	9
Helyben tanuló általános iskolások száma	240fő	280 fő	234	224	219	232	237	234

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Kultúra, társadalmi szervezetek</i>								
Társadalmi szervezetek száma	10 db	12 db	10	10	12	12	12	12
Kulturális- és sport rendezvények száma	3 db/év	5 db/év	5	5	5	5	5	5
Környezeti eredménymutatók								
<i>Levegő</i>								
Zöldfelületek kaszálása	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen
Útfelületek pormentesítése	0	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként
<i>Víz</i>								
Ivóvízminőség-ellenőrzés	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen
<i>Természetvédelem</i>								
Tájérték-kataszterezés	0 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db	1 db
<i>Épített környezet, zöldterület-gazdálkodás, területhasználat</i>								

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Településképi szempontból jelentős épületek állagmegóvására fordított összeg	1 M Ft	2 M Ft	-	-	-	250 M Ft		270 M Ft
Zöldfelületek rendezésének költsége	500 e Ft.	1 M Ft		1,2 M Ft	1,8 M Ft	1,8 M Ft	2 M Ft	1 M Ft
<i>Zaj, rezgés</i>								
<i>Zaj-, rezgésmérés</i>	0	1 db/év	0	0	0	0	0	0

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gazdasági eredménymutatók								
<i>Közzolgáltatás</i>								
Szennyvízcsatorna hálózatra kötöttek aránya	75 %	92 %	78					94
Illegális hulladéklerakók száma	0db	0db	0					0
Szelektív hulladékgyűjtő edények száma	12db	16db	12	12	16	16	16	16
Szervezett lakossági hulladékgyűjtések száma	1db	2db	2	2	2	2	2	2
<i>Közlekedés</i>								
Felújított bel- és külterületi utak hossza	0	3km			3			0
Parkolóhelyek száma	120 db	30db						60
Felújított járda hossza	0	5km						3
Új járda hossza	0	2km						5

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2017. december 31.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Energiagazdálkodás</i>								
Megújuló energia használatának aránya	0 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Energiastratégia kidolgozása	0 db	1 db	0	0	0	1	1	1
<i>Ipar, gazdálkodó szervezetek</i>								
Vállalkozások száma	10db	15db	86	86	88	88	92	90

5-3. táblázat: Új Eredményindikátorok nyomonkövetése

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2022. december 31.)
Társadalmi eredménymutatók		
<i>Népesedési folyamatok</i>		
A település lélekszáma	3178 fő	3250 fő
<i>Egészségügyi, szociális ellátás</i>		
Szűrővizsgálatok száma	3	3 db/év
Egészséges életmódot népszerűsítő aktivitások száma	1	1 db/év
<i>Foglalkoztatás</i>		
Munkanélküliek száma	16 fő	16 fő
<i>Oktatás</i>		
Tanulmányi ösztöndíjban részesülők száma	9	12fő
Helyben tanuló általános iskolások száma	234fő	240 fő
<i>Kultúra, társadalmi szervezetek</i>		
Társadalmi szervezetek száma	12 db	12 db
Kulturális- és sport rendezvények száma	5 db/év	5 db/év
Környezeti eredménymutatók		
<i>Levegő</i>		

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2022. december 31.)
Zöldfelületek kaszálása	vegetációs időszakban rendszeresen	vegetációs időszakban rendszeresen
Útfelületek pormentesítése	indokolt esetben, alkalmanként	indokolt esetben, alkalmanként
<i>Víz</i>		
Ivóvízminőség-ellenőrzés	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen	jogszabályoknak megfelelően rendszeresen
<i>Természetvédelem</i>		
Tájérték-kataszterezés	1 db	1 db
<i>Épített környezet, zöldterület-gazdálkodás, területhasználat</i>		
Településképi szempontból jelentős épületek állagmegóvására fordított összeg	270 M Ft	3 M Ft
Zöldfelületek rendezésének költsége	1 e Ft.	1 M Ft
<i>Zaj, rezgés</i>		
Zaj-, rezgésmérés	0	0 db/év

Eredménymutató megnevezése	Kiindulási érték (2012.)	Célérték (2022. december 31.)
Gazdasági eredménymutatók		
<i>Közszolgáltatás</i>		
Szennyvízcsatorna hálózatra kötöttek aránya	94 %	95 %
Illegális hulladéklerakók száma	0db	0db
Szelektív hulladékgyűjtő edények száma	16db	16db
Szervezett lakossági hulladékgyűjtések száma	2db	3 db
<i>Közlekedés</i>		
Felújított bel- és külterületi utak hossza	2	3 km
Parkolóhelyek száma	60 db	70 db
Felújított járda hossza	3	5km
Új járda hossza	5	6km
<i>Energiagazdálkodás</i>		
Megújuló energia használatának aránya	5 %	7 %
Energiastratégia kidolgozása	1 db	1 db
<i>Ipar, gazdálkodó szervezetek</i>		
Vállalkozások száma	90db	90db

6. VÉGREHAJTÁS, MONITORING

6.1. Végrehajtás

A végrehajtás olyan, a minél szélesebb társadalmi együttműködéssel megvalósítandó rendszeres stratégiai felülvizsgálaton alapuló folyamat, amely szélesíti és bővíti a fenntarthatóságról, az azt veszélyeztető folyamatokról és a szükséges értékváltásról való tudást, erősíti a tudományos kutatást és tudáscserét, a kutatási eredmények elérhetővé tételét, a fenntarthatóságról szóló tudás széles körű elterjesztését, valamint a változások értékelése és monitoringja révén lehetővé teszi a közpolitikák és a végrehajtó intézményrendszer rendszeres megújítását.

6-1. táblázat: Társadalmi feladatok végrehajtása

Végrehajtásért felelős szervezet	Feladat
Gönyű Község Önkormányzata	ld. 4.3 fejezet
Közreműködő	Feladat
Civil szervezetek	Lakossági programok szervezése, aktív részvétel, véleményezés
Vállalkozások	Aktív részvétel
Lakosság	Véleményezés, rendeletek betartása, aktív részvétel

6-2. táblázat: Környezeti feladatok végrehajtása

Végrehajtásért felelős szervezet	Feladat
Gönyű Község Önkormányzata	ld. 4.3 fejezet
Közreműködő	Feladat
Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatal	Véleményezés, szakhatósági felügyelet, szakmai segítségnyújtás
Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Véleményezés, szakhatósági felügyelet, szakmai segítségnyújtás
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	Védetté nyilvánítás, véleményezés
Civil szervezetek	Lakossági programok szervezése, aktív részvétel, véleményezés
Vállalkozások	Aktív részvétel
Lakosság	Véleményezés, előírások betartása, aktív részvétel

6-3. táblázat: Gazdasági feladatok végrehajtása

Végrehajtásért felelős szervezet	Feladat
Gönyű Község Önkormányzata	ld. 4.3 fejezet
Közreműködő	Feladat
Győr-Moson-Sopron Megyei Közlekedési Felügyelet	Engedélyezés, szakmai felügyelet
Győr-Moson-Sopron Megyei Közútkezelő Kht.	Véleményezés, szakmai segítségnyújtás
Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatal	Véleményezés, szakhatósági felügyelet, szakmai Segítségnyújtás
Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Véleményezés, szakhatósági felügyelet, szakmai Segítségnyújtás
Civil szervezetek	Támogató részvétel
Vállalkozások	Aktív részvétel
Lakosság	Véleményezés, előírások betartása, aktív részvétel

6.2. Monitoring

A program által kijelölt feladatok végrehajtásának előrehaladását a települési önkormányzat illetékesei évente ellenőrzik, értékelik. A felülvizsgálat alapját az eredménymutatókban beállt változások, azok irányai képezik. Ezen eredmények, illetve az időközben esetlegesen változó környezet hatására a program új szempontok szerint szükségyszerűen módosítható. A változó szempontok ugyanakkor az indikátorrendszer fejlesztését, alakítását, hangsúlyainak átértékelését teszik szükségessé.

A program megvalósításában elért eredményekről tájékoztatni szükséges a képviselő-testületet, lakossági fórumon a település lakosait, valamint az együttműködő civil szervezetek képviselőit.

Melléklet:

Közvéleménykutatás

Felhasznált irodalom

1. Szlávik János: Fenntartható környezet- és erőforrás-gazdálkodás, KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2005
2. Kerekes Sándor: A környezetgazdaságtan alapjai, Aula kiadó, Budapest, 2009
3. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia, 2007
4. Közös jövőnk, Mezőgazdasági kiadó, Budapest, 1988
5. Dr. Gyulai Iván: Kérdések és válaszok a fenntartható fejlődésről, Magyar Természetvédők Szövetsége. Budapest, 2008
6. Útmutató a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjai (Local Agenda 21) elkészítéséhez, 2002
7. Feladatok a XXI. századra, Föld Napja Alapítvány, Budapest, 1993
8. Bíró Szilvia: Fogadó a határon – római kori útállomás Gönyűn

Egyéb források:

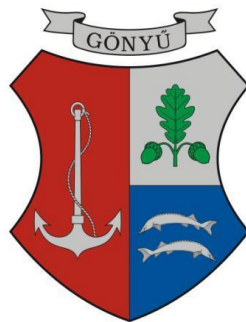
1. Gönyű Község Önkormányzatának rendeletei

Budapest, 2018. szeptember.

Dr. Major Veronika
Környezetvédelmi szakértő

Melléklet: Közvélemény kutatás

**Gönyű község fenntartható fejlődésének
programja
Local agenda 21
(2012-2017)**



Lakossági kérdőív kiértékelése

Kérdőív települések értékeinek lakossági megítéléséhez

1. **Mi a véleménye a helyi értékek (épületek, terek, utcák, a környék) állapotáról?** (kérem, húzza alá a helyesnek tartott választ!)

nagyon jó
jól
kevésbé jó
rossz
nagyon rossz

2. **Ön szívesen el itt Gönyűn?**

igen
nem

3. **Hogy gondolja: az itteni gyerekek, ha felnőnek, el fognak majd költözni Gönyűről, vagy itt maradnak inkább?**

3 - elköltöznek
2 - van aki megy, van aki marad
1 – maradnak

4. **Most Gönyűről szeretnénk kérdéseket feltenni Önnek. Milyen érzésekkel gondol erre a településre, ahol el?** (Egyetlen választ karikázzon csak bel!)

7 - rajongással
6 - szeretettel
5 - jóleső érzéssel
4 - közömbösen, hol így, hol úgy
3 - kellemetlen érzéssel
2 - nehezteléssel
1 – gyűlölettel

5. **Az egész település hangulatáról mi a véleménye?** Osztályozzon 1-től 5-ig!
(1 – egyáltalán nem igaz, ... 5 – teljesen igaz)

A hangulat.....	Osztályzat (1 és 5 között)
unalmas	
nyugodt	
vidám	
nyomasztó	
szomorú	
feszült	
izgalmas	
hangulatos	

6. **Most felsorolunk Önnek néhány olyan dolgot, ami egy településen mindig fontos lehet.** Arra kérnénk, hogy osztályozzon. 1-es azt jelenti, hogy nagyon elégedetlen, az 5-os azt, hogy teljesen elégedett.

Mennyire elégett Ön:	Országos szinten 1-nagyon elégedetlen,	Helyi szinten 1-nagyon elégedetlen,
----------------------	---	--

	5- teljesen elégedett.	5- teljesen elégedett.
a levegő tisztaságával?		
a közellátással?		
a tömegközlekedéssel?		
a szórakozási lehetőségekkel?		
a továbbtanulási lehetőségekkel?		
a közbiztonsággal?		
a vállalkozások sikerességével?		
az idősebbekkel való törődéssel?		
a fiatalok helyzetével?		
az egészségügyi helyzettel?		
a lakáshelyzettel?		
az utcák, terek, parkok állapotával?		

7. Milyen a természet (erdők, patakok, tavak, parkok vadon élő állatok stb.) állapota? (A helyesnek tartott választ kérem húzza alá.)

- nagyon jó
- jó
- kevésbé jó
- rossz
- nagyon rossz

8. Milyen a környezet (víz, levegő, talaj, csend, a település tisztasága) állapota? (A helyesnek tartott választ kérem húzza alá.)

- nagyon jó
- jó
- kevésbé jó
- rossz
- nagyon rossz

9. Ha Ön - tegyük fel - oda költözhetne, ahova akarna, hova költözne a legszívesebben:

- tanyára,
- kis faluba
- nagyközségbe, város környékére
- kisvárosba
- nagyobb városba, Budapest külső területeire
- Budapest belső részeibe
- külföldre
- sehova, maradna ahol lakik

10. Ha Ön - tegyük fel - oda költözhetne, ahova akarna, milyen környezetben élne a legszívesebben?

- egy hegyek között vagy vizek mellett épült helyen,
- egy kulturált kertvárosban,
- egy nem túl magas házakkal beépített belvárosias részen vagy
- egy magas házakkal beépített világvárosban

- egy békés tanyán
- egy nagyobb faluban
- egy a hagyományokat őrző történelmi városban,
- olyanban, amilyenben most élek

11.Hogyan ítéli meg Gönyű gazdasági helyzetet? (Kérem, húzza alá a helyesnek tartott választ.)

- az ipar fejlettsége :
 - nagyon jó
 - jó
 - kevésbé jó
 - rossz
 - nagyon rossz
- a mezőgazdaság fejlettsége:
 - nagyon jó
 - jó
 - kevésbé jó
 - rossz
 - nagyon rossz
- szolgáltatások (kereskedelem, közlekedés, oktatás, egészségügy) fejlettsége
 - nagyon jó
 - jó
 - kevésbé jó
 - rossz
 - nagyon rossz
- az emberek képzettsége, tanultsága :
 - nagyon jó
 - jó
 - kevésbé jó
 - rossz
 - nagyon rossz

12.Milyen terület fejlődését szeretné elérni a településen?

Terület	Értékelés (1 – legkevésbé szeretné, ... 5 –leginkább szeretné)
turizmus	
ipartelepítés	
hagyományőrző kézműipar	
mezőgazdaság	
szolgáltatások	
oktatás	
közlekedés	
lakásépítés	
egyéb, éspedig	

13.Az alábbiak közül minek a megőrzését, védelmét tartja leginkább fontosnak?

Terület	Értékelés
---------	-----------

	(1 – legkevésbé fontos, ... 5 - leginkább fontos)
a taj	
a természeti környezet	
az erdők	
szőlőkultúrák	
gyümölcsösök	
védett gyepek	
egyedülálló építmények, házak	
egyéb megőrzendő értékek	

14.Véleménye szerint a belátható jövőben az alábbiak közül mely lesz Európa legnagyobb problémája? Legfeljebb három lehetőséget karikázzon be!

- az ivóvíz biztosítása,
- a levegőszennyezés,
- a hulladék elhelyezése,
- klímaváltozás
- a természetes környezet, a zöld területek csökkenése,
- a biológiai sokszínűség csökkenése,
- a városi stressz,
- az oktatás színvonala,
- a terrorizmus,
- a megélhetés,
- a gyermekek jövője,
- a betegségek, az egészségügyi problémák.

15.Véleménye szerint a belátható jövőben az alábbiak közül mely lesz a lakóhelyén élő embereke legnagyobb problémája? Legfeljebb három lehetőséget karikázzon be!

- az ivóvíz biztosítása,
- a levegőszennyezés,
- a hulladék elhelyezése,
- klímaváltozás
- a természetes környezet, a zöld területek csökkenése,
- a biológiai sokszínűség csökkenése,
- a városi stressz,
- az oktatás színvonala,
- a terrorizmus,
- a megélhetés,
- a gyermekek jövője,
- a betegségek, az egészségügyi problémák.

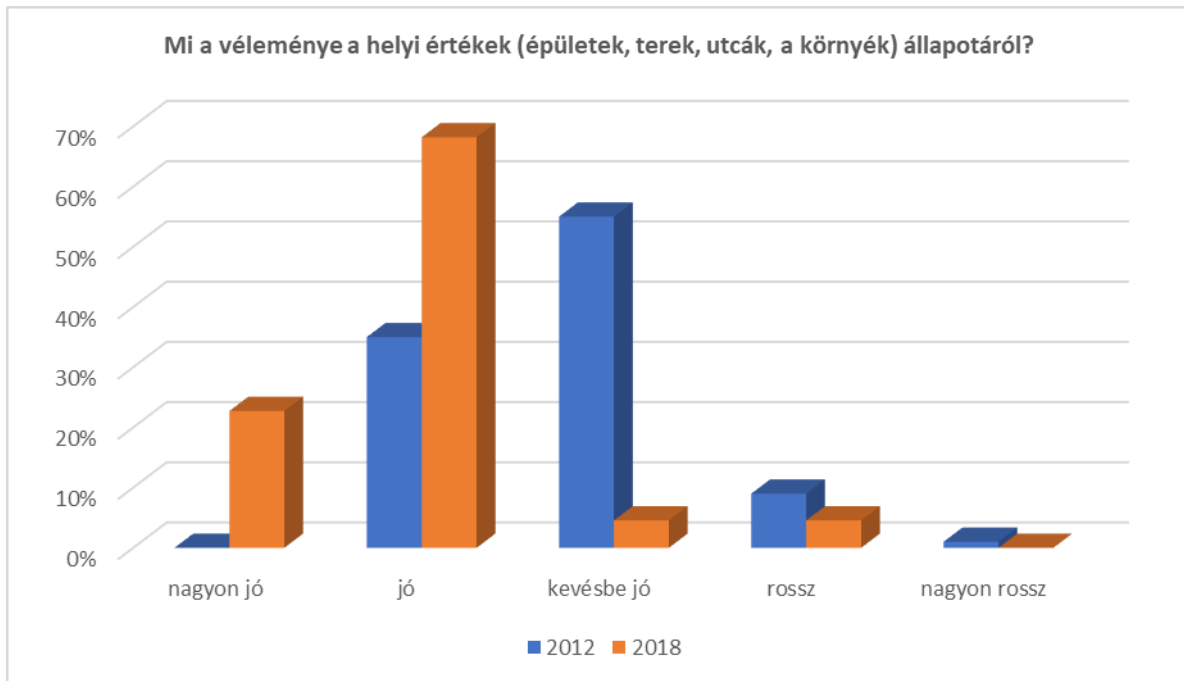
16.Jelentősen segítené a további munkát, ha jelezne, hogy melyik három probléma megoldását tartja a legsürgősebbnek.

Az első:...

A második:.....

A harmadik:.....

A kérdőív kiértékelése



2012-2018 változás

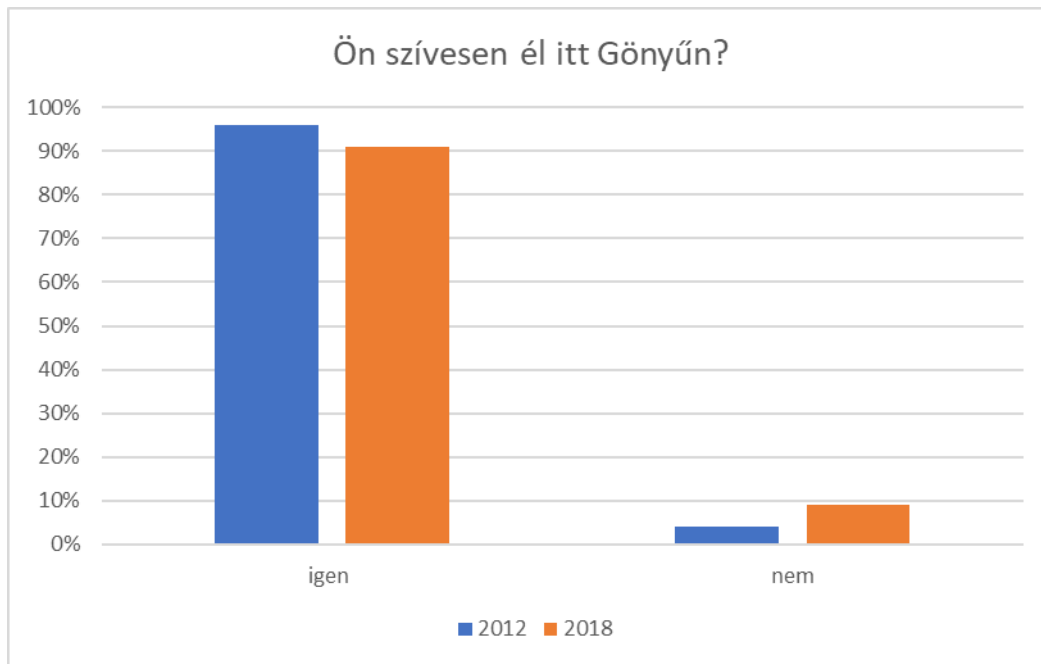
„A helyi értékek (épületek, terek, utcák, a környék) állapotáról” 2012-höz képest a 2018-as vélemények lényegesen pozitívabb képet mutatnak. Míg 2012-ben a nagyon jó és a jó vélemények száma 32 % volt, úgy 2018-ra ez a szám 85 %-ra emelkedett.

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye szerint a helyi értékek állapota jó és javuló tendenciát mutat

Prioritás

Intézkedést nem igényel, az eddigi intézkedések jól működtek.



2012-2018 változás

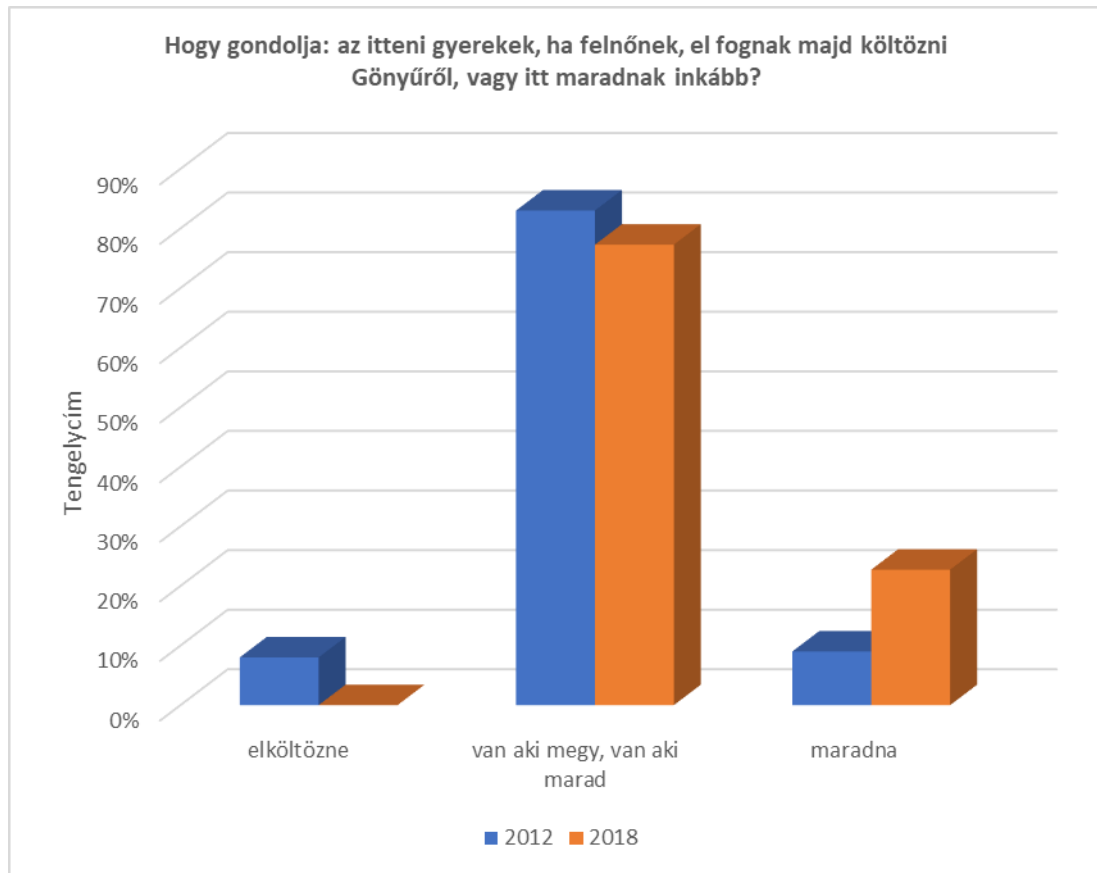
„**Ön szívesen él itt Gönyűn?**” kérdésre 2012-höz képest a 2018-ban adott vélemények kissé kedvezőtlenebb képet mutatnak. Míg 2012-ben az **igen** vélemények száma 95 % volt, úgy 2018-ban ez a szám 90 %-ra csökkent

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye szerint Gönyűn lakni jó

Prioritás

Intézkedést nem igényel, de figyelni kell a lakosság komfort érzetére.



2012-2018 változás

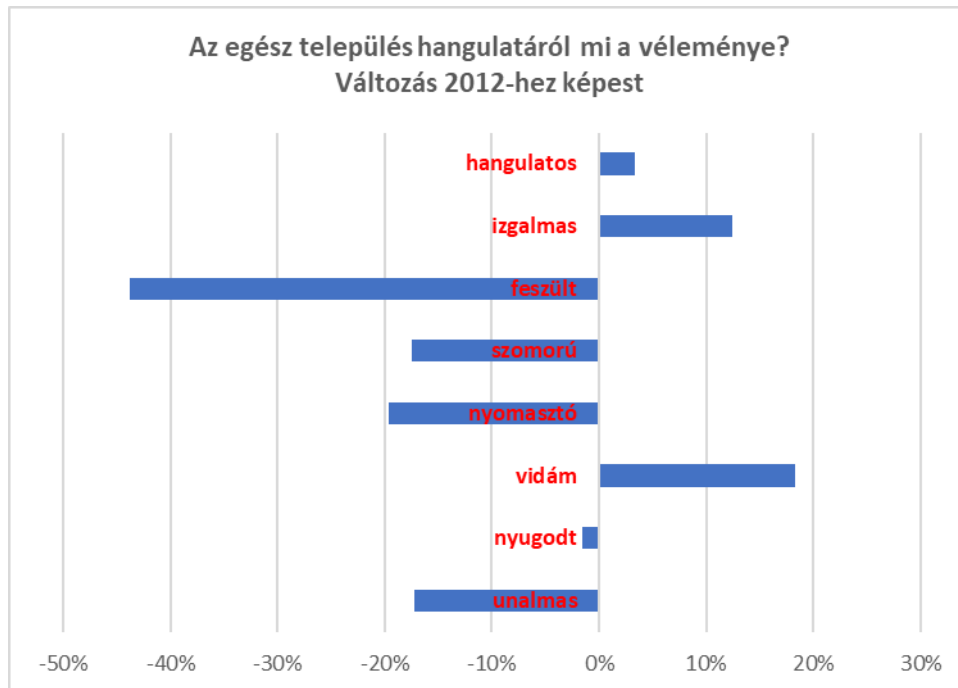
A „**Hogy gondolja: az itteni gyerekek, ha felnőnek, el fognak majd költözni Gönyűről, vagy itt maradnak inkább?**” kérdésre válaszolva 2012-höz képest a 2018-as vélemények kissé kedvezőbb képet mutatnak. Míg 2012-ben a lakosság csupán 5 %-a gondolta, hogy a gyermeke a településen marad, úgy 2018-ban ez a szám 20 %-ra növekedett

2018 helyzetkép

Hasonlóan 2012-höz, 2018-ban lakosság egy része nem tudja megítélni, hogy a gyermeke marad vagy elmegy-e a faluból.

Prioritás

Intézkedést nem igényel, az eddigi intézkedések jól működtek.



2012-2018 változás

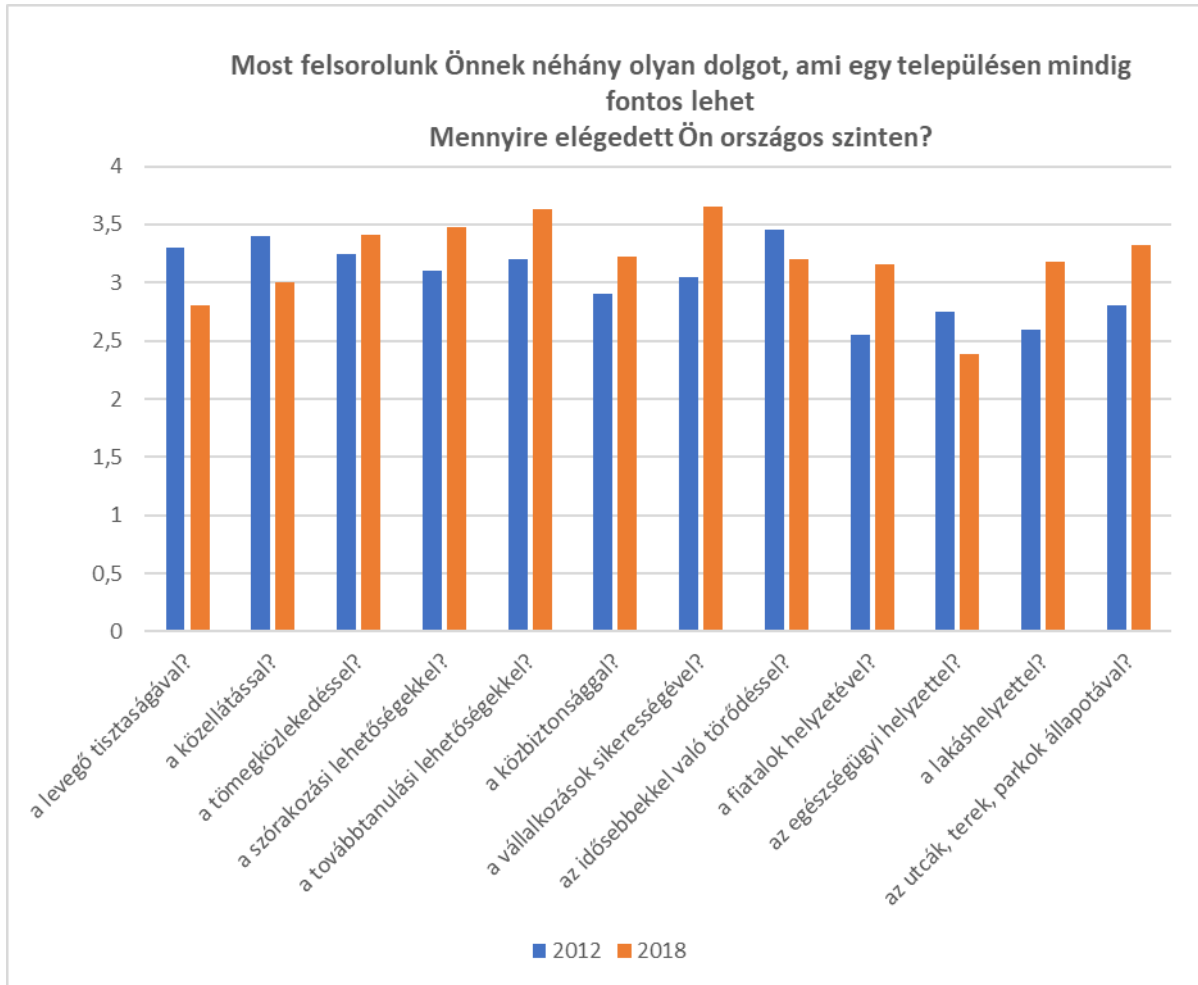
„Az egész település hangulatáról mi a véleménye?” kérdésre válaszolva, 2012-höz képest a 2018-as vélemények a település hangulatáról javultak. A pozitív mutatók mint: *Hangulatos, izgalmas, vidám* javultak, míg a negatív mutatók, mint *feszült, szomorú, nyomasztó és unalmas* jelentősen enyhültek.

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság a települést inkább hangulatosnak és vidámnak ítéli.

Prioritás

Intézkedést nem igényel, az eddigi intézkedések jól működtek.

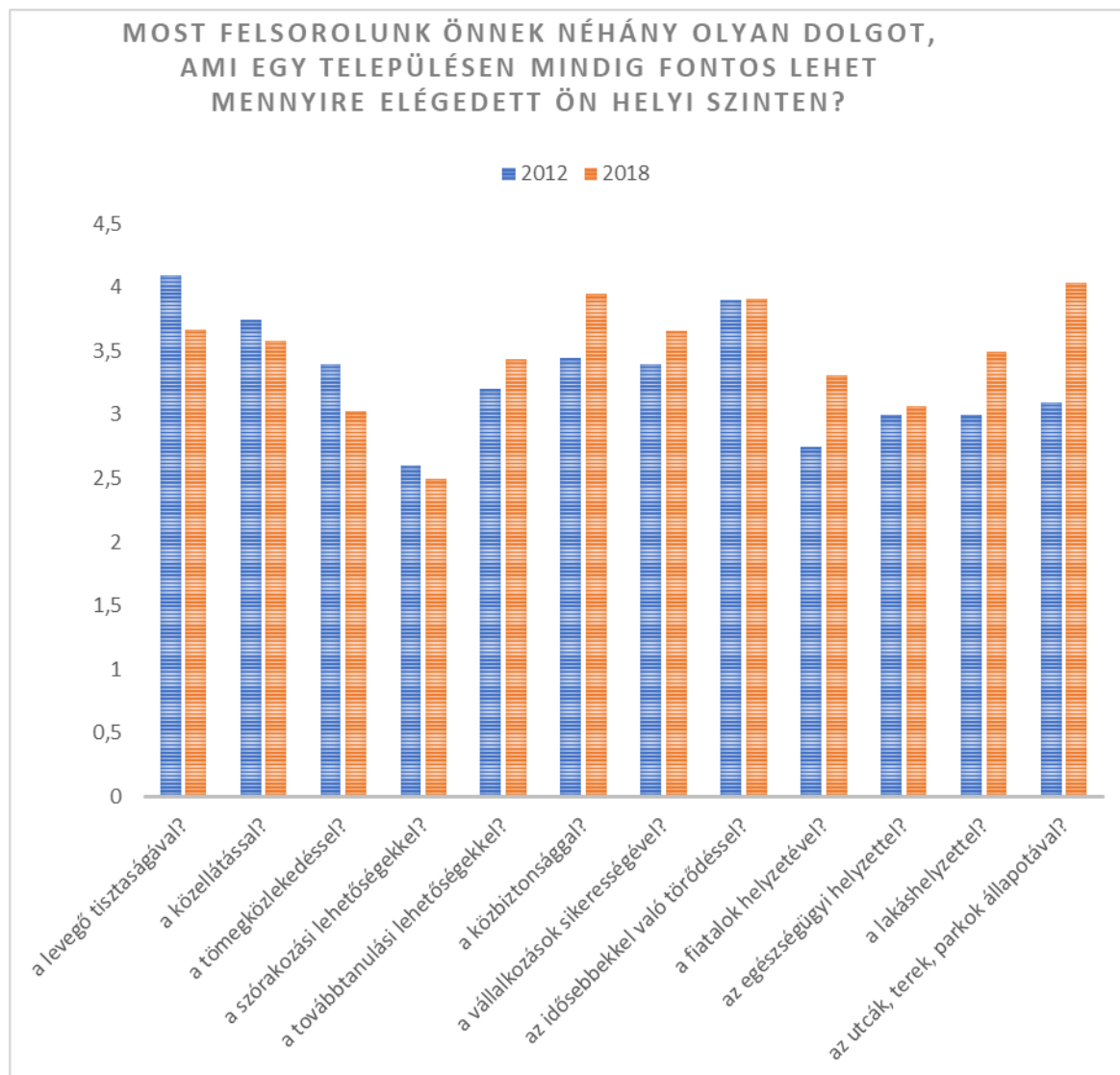


2012-2018 változás

„Mennyire elégedett Ön országos szinten” kérdésre válaszolva 2012-höz képest a 2018-as vélemények az ország tömeg közlekedéséről, a szórakozási lehetőségekről a közbiztonságról, a vállalkozások sikerességéről, a fiatalok helyzetéről és az utcák, terek állapotáról javultak. Ugyanakkor a levegő tisztasásáról, a közellátásról, az idősekkel való törődésről és az egészségügy helyzetéről alkotott vélemény romlott országos szinten.

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye az országos helyzetképről összességében kissé stagnált.



2012-2018 változás

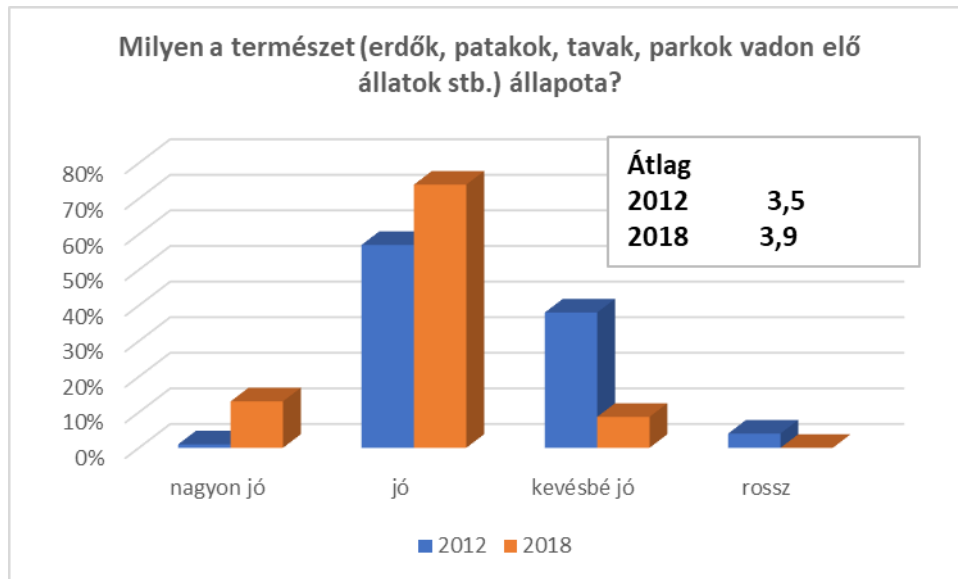
A „Mennyire elégedett Ön helyi szinten?” kérdésre válaszolva 2012-höz képest a 2018-as vélemények a település levegőminőségéről, közellátásról, tömegközlekedéséről, a szórakozási lehetőségekről romlottak. Ugyanakkor a vélemények továbbtanulási lehetőségekről, a közbiztonságról, a vállalkozások sikerességéről, a fiatalok helyzetéről, a lakáshelyzetről és az utcák, terek állapotáról jelentősen javultak.

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye az település helyzetképéről összességében nem változott.

Prioritás

Szükséges intézkedés: meg kell vizsgálni, hogy a lakosság miért érzi a település levegőminőségének, közellátásának és tömeg közlekedésének romlását.



2012-2018 változás

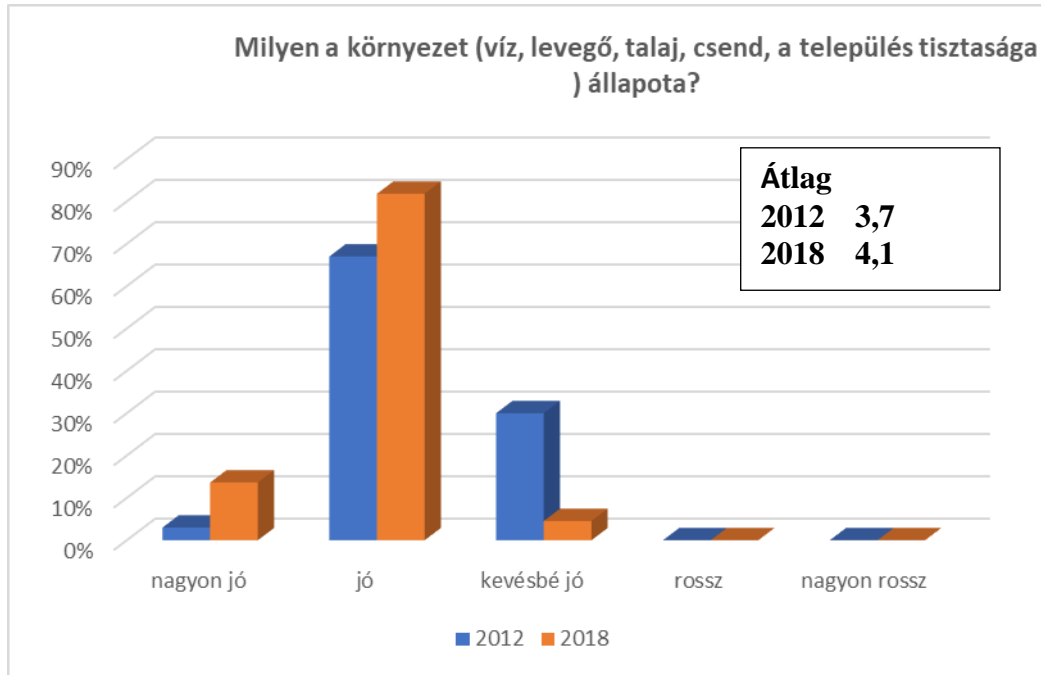
A 2012-höz képest a 2018-as vélemények lényegesen pozitívabb képet mutatnak a természet (erdők, patakok, tavak, parkok vadon élő állatok stb.) állapotáról. Míg 2012-ben az értékelések átlaga az 5-ös skálán 3,5 volt, úgy 2018-ea ez a szám 3,9-re emelkedett

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye szerint a természet (erdők, patakok, tavak, parkok vadon élő állatok stb.) állapota javult

Prioritás

Intézkedést nem igényel



2012-2018 változás

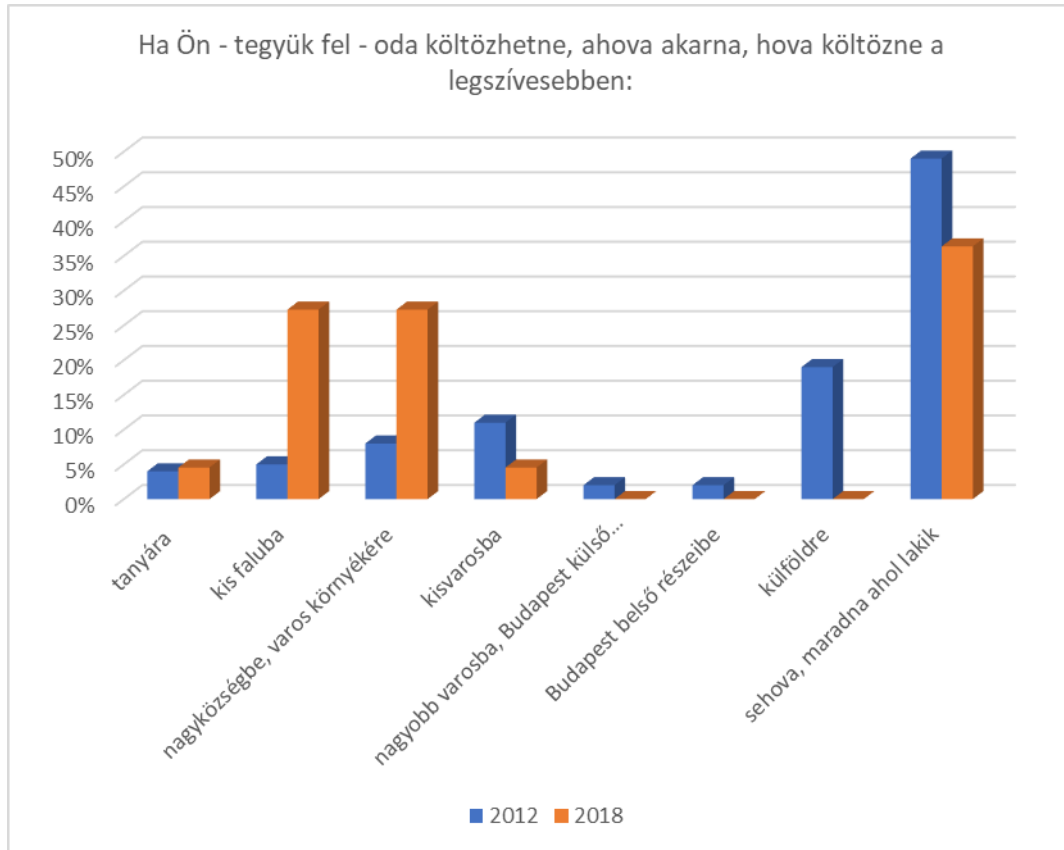
2012-höz képest a 2018-as vélemények lényegesen pozitívabb képet mutatnak **környezet (víz, levegő, talaj, csend, a település tisztasága)** állapotáról. Míg 2012-ben az értékelések átlaga az 5-ös skálán 3,7 volt, úgy 2018-re ez a szám 4,1-re emelkedett

2018 helyzetkép

2018-ban lakosság véleménye szerint környezet **(víz, levegő, talaj, csend, a település tisztasága) állapota javul**

Prioritás

Intézkedést nem igényel



2012-2018 változás

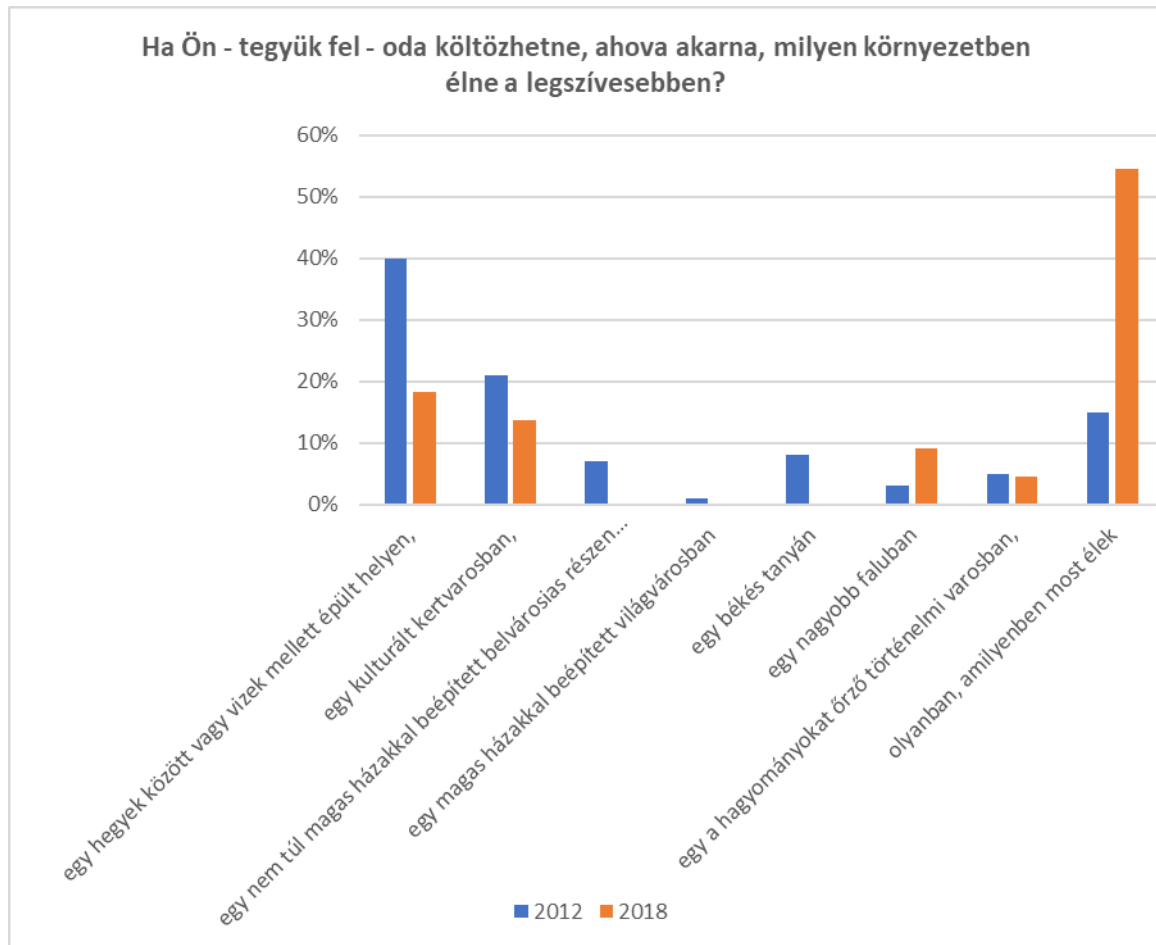
2012-höz képest a 2018-as vélemények alapján a lakosság szíves költözne, vagy élne kis faluban, nagyközségben, de semmi esetre sem külföldre.

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság a megszokott falusias környezetet preferálja, tehát ebben kell megteremteni az minél teljesebb élet feltételeit.

Prioritás

Intézkedést nem igényel



2012-2018 változás

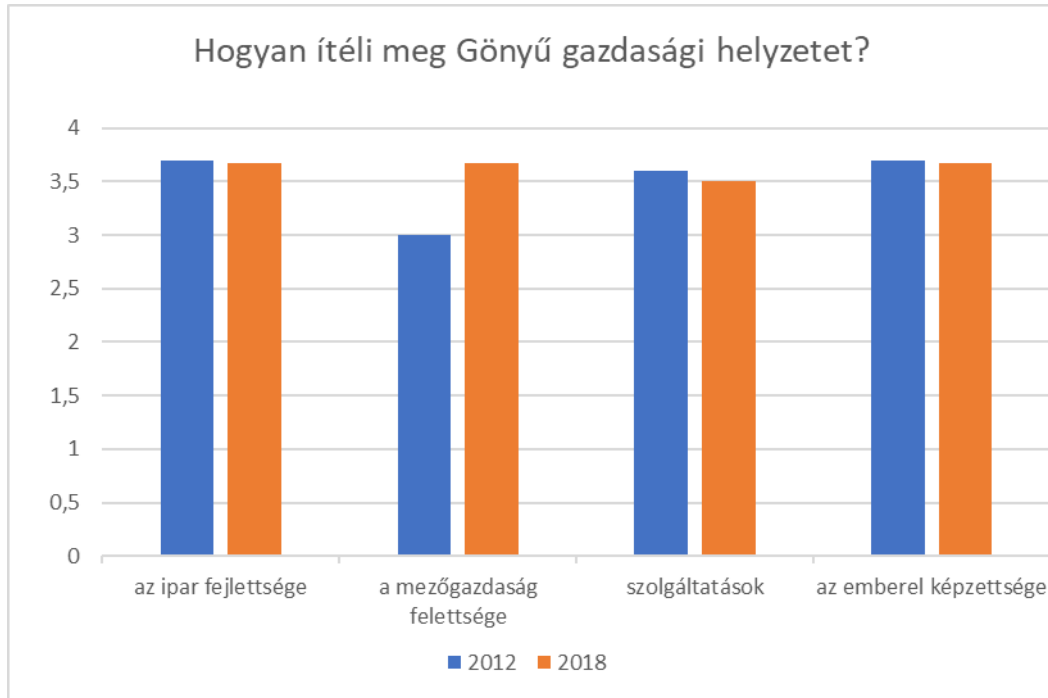
2012-höz képest a 2018-as vélemények alapján a lakosság a jelenlegi környezetét (olyant, ahol most él) preferálja

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság a megszokott falusias környezetet részesíti előnyben, tehát ebben kell megteremteni az minél teljesebb élet feltételeit.

Prioritás

Intézkedést nem igényel



2012-2018 változás

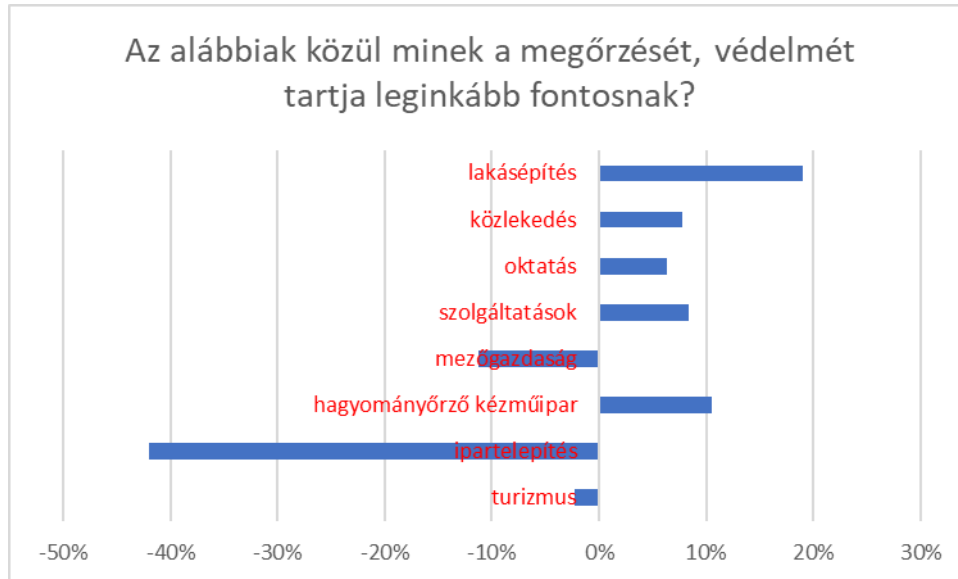
2012-höz képest a 2018-as lakossági vélemények alapján a **település gazdasági helyzete** nem változott. Kissé javult a mezőgazdaság fejlettségének megítélése.

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság a település gazdasági helyzetét az 5-ös skálán 3,5 érték körül adja meg.

Prioritás

Szükséges intézkedés: meg kell vizsgálni, hogy a lakosság miért érzi a település levegőminőségének, közellátásának és tömeg közlekedésének romlását.



2012-2018 változás

2012-es preferenciákhoz képest a 2018-as lakossági vélemények alapján a lakásépítés, a közlekedés, az oktatás, a szolgáltatások és hagyományőrzés került előtérbe, míg az ipartelepítés jelentősen háttérbe szorult.

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság szemében a közvetlen környezet (lakásépítés, a közlekedés az oktatás, a szolgáltatások és hagyományőrzés) felértékelődött

Prioritás

Intézkedés: nem lebecsülve az ipartelepítés fontosságát, a lakosságot tájékoztatni kell annak előnyeiről és hátrányairól

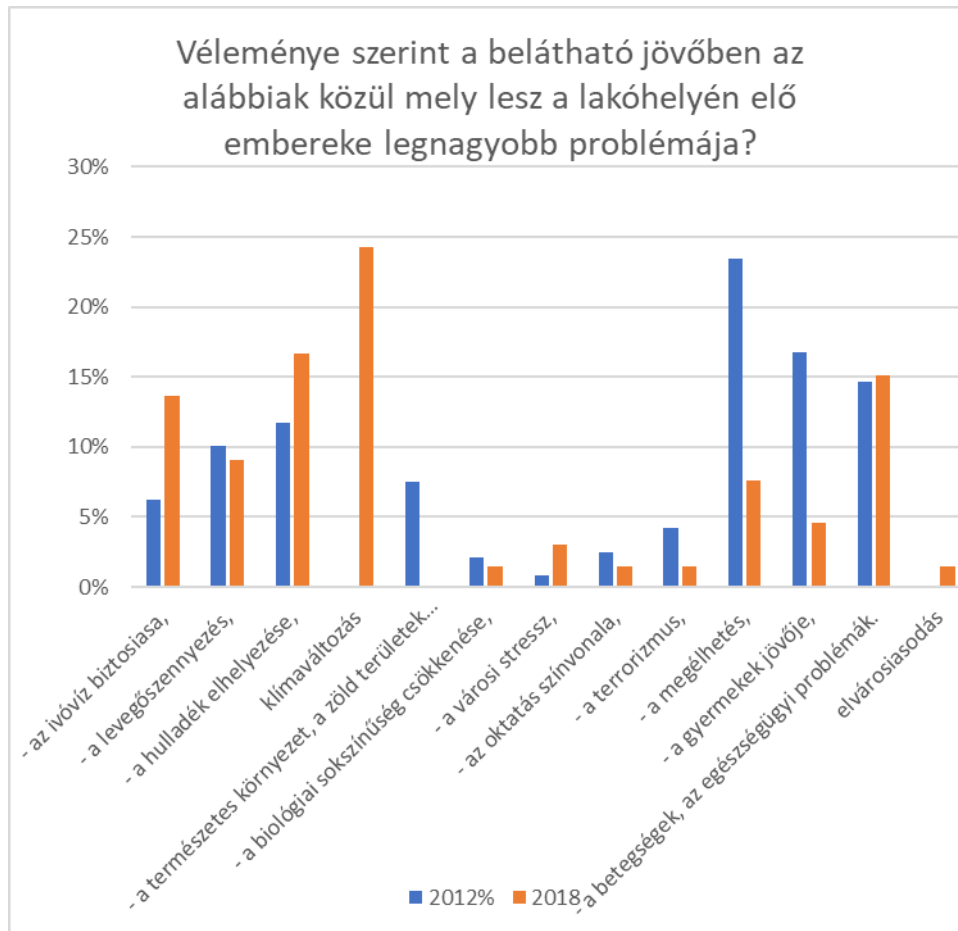


2012-2018 változás

Az európai környezeti kihívások értelése során 2012-es preferenciákhoz képest a 2018-as lakossági vélemények alapján az ivóvízbiztonság és a klíma változás jelentősen felértékelődött. míg pl. a megélhetés és a természeti környezet védelme háttérbe szorult.

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság szemében a szakma által is fontosnak tartott ivóvízbiztonság és a klíma változás a legjelentősebb kihívás.



2012-2018 változás

A települési környezeti értékelése során 2012-es preferenciákhoz képest a 2018-as lakossági vélemények alapján az ivóvízbiztonság, a hulladékok elhelyezése és a klíma változás problematikája jelentősen felértékelődött. míg pl. a megélhetés miatti aggodás háttérbe szorult.

2018 helyzetkép

Látható, hogy a lakosság szemében a szakma által is fontosnak tartott ivóvízbiztonság, hulladékok elhelyezése és a klíma változás a legjelentősebb kihívás.

Prioritás

Intézkedés: a környezeti oktatással fel lehet készíteni a lakosságot a kihívásokra és helyi szinten a hatásos módszerek alkalmazása bevezethető-